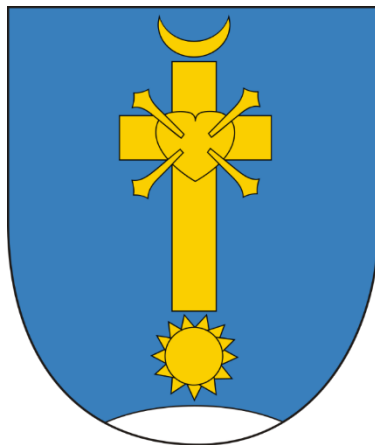

***Diagnoza na potrzeby wyznaczenia
obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Góra Kalwaria***

projekt 1.0 do konsultacji społecznych

Luty 2025

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Charakterystyka Gminy Góra Kalwaria	4
2. Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	11
3. Delimitacja obszaru zdegradowanego – analiza wskaźników.....	16
3.1. Sfera społeczna.....	16
3.2. Sfera gospodarcza.....	18
3.3. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	20
3.4. Sfera techniczna	22
3.5. Sfera środowiskowa	24
3.6. Wyniki diagnozy w poszczególnych sferach.....	30
4. Obszar zdegradowany na terenie Gminy Góra Kalwaria	37
5. Obszar rewitalizacji na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	39
Spis map	65
Spis schematów	66
Spis tabel	66
Załącznik 1. <i>Matryca ze wskaźnikami przedstawiającymi stan kryzysowy na terenie poszczególnych jednostek referencyjnych w Gminie Góra Kalwaria</i>	67

Wstęp

W związku z przemianami społeczno-gospodarczymi wywołanymi procesem globalizacji oraz transformacją ustrojową i wyzwaniem gospodarki wolnorynkowej, obok zmian korzystnych, zachodzi szereg niekorzystnych procesów na obszarach jednostek samorządu terytorialnego, takich jak degradacja tkanki materialnej oraz narastające problemy w sferach społecznej i gospodarczej. W takiej sytuacji strategiczne programowanie rozwoju gminy, a w szczególności procesu rewitalizacji, musi być oparte na wynikach analiz różnicowania koncentracji zjawisk kryzysowych wewnątrz gminy. Takie podejście umożliwia zaplanowanie działań odpowiadających na indywidualny zestaw zidentyfikowanych problemów na danym obszarze.

Podstawę formalno-prawną dla prowadzenia procesu rewitalizacji przez gminę, w zakresie swoich właściwości, stanowi *Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji* (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Na mocy art. 3 ust. 1 ww. ustawy: „przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, stanowią jej zadania własne”. Zgodnie z art. 8 i 11 ust. 2, w przypadku gdy gmina zamierza realizować ww. zadania własne: „rada gminy wyznacza, w drodze uchwały, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Do wniosku załącza się diagnozę (...) potwierdzającą spełnienie przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia”.

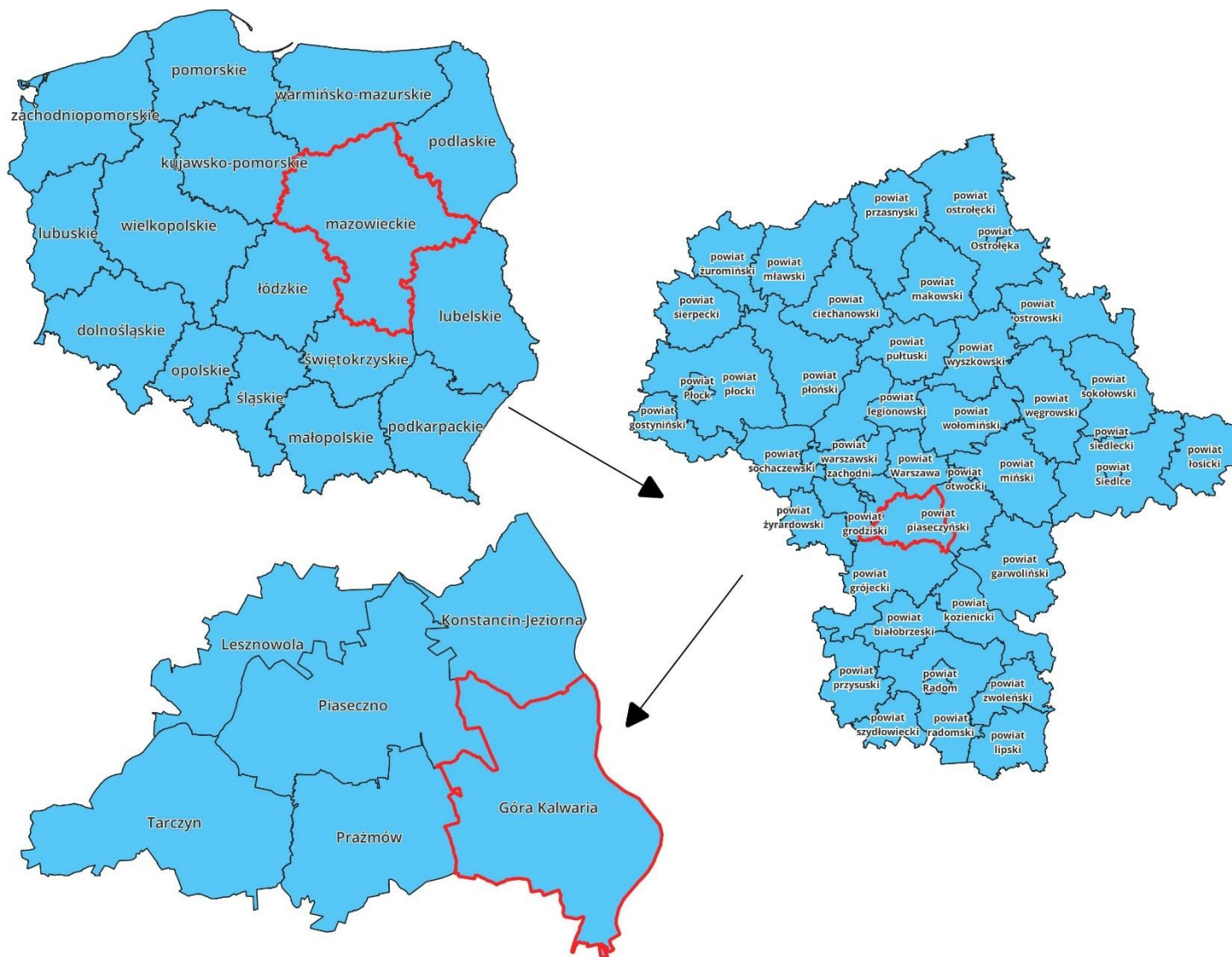
Niniejszy dokument obejmuje diagnozę Gminy Góra Kalwaria, która służy zidentyfikowaniu obszarów gminy w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Analiza obejmuje cały obszar gminy w podziale na ustalone jednostki referencyjne, a przeprowadzona została w oparciu o obiektywne i weryfikowalne mierniki oraz metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.

Diagnoza stanowi podstawę do podjęcia przez Radę Miejską Góry Kalwarii uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Góra Kalwaria, dla którego sporządzony zostanie Gminny Program Rewitalizacji.

1. Charakterystyka Gminy Góra Kalwaria

Gmina Góra Kalwaria położona jest w centralnej części województwa mazowieckiego, w powiecie piaseczyńskim i jest gminą miejsko-wiejską (mapa 1). Powierzchnia gminy wynosi 145,1 km², w 2023 roku zamieszkiwało ją 28 395 osób. W skład gminy wchodzi 38 sołectw, a siedzibą jej organów jest Miasto Góra Kalwaria.

Mapa 1 Położenie Gminy Góra Kalwaria na tle województwa mazowieckiego i powiatu piaseczyńskiego

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Góra Kalwaria graniczy: od północy z gminami Konstancin-Jeziorna i Piaseczno, od zachodu z Gminą Prażmów, przez rzekę Wisłę (od wschodu) z gminami wchodzącymi w skład powiatu otwockiego – Gminą Karczew oraz Gminą Sobienie-Jeziory, natomiast od południa z Gminą Chynów oraz Gminą Warka (powiat grójecki). Miasto Góra Kalwaria położone jest na południe od stolicy kraju – od granicy Warszawy dzieli je około 20 kilometrów. Na jego terenie krzyżują się dwie drogi krajowe – DK 50 (wschód–zachód) oraz DK 79 (północ–południe). Ponadto przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 724, a przez tereny wiejskie także obwodnica miasta. Gmina Góra Kalwaria położona jest nad Wisłą, dlatego też znajdują się na jej terenie dwa mosty – drogowy i kolejowy.

Zgodnie z Załącznikiem nr 7 do *Uchwały Nr 584/XLVIII/2010 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 25 maja 2010 r. w sprawie uchwalenia statutu Gminy Góra Kalwaria*, gminę tworzy 38 jednostek pomocniczych, zwanych sołectwami oraz osiedlami: Baniocha – wieś, Baniocha – osiedle, Brzeście, Brzumin, Buczynów, Cendrowice, Czaplin, Czaplinek, Czachówek, Czarny Las, Czersk, Coniew, Dębówka, Dobiesz, Karolina, Kąty, Królewski Las, Krzaki Czaplinkowskie, Linin – sołectwo, Linin – osiedle, Łubna, Mikówec, Moczydłów, Obręb, Pęcław, Podgóra, Podłęczce, Podosowa, Potycz, Sierzchów, Solec, Sobików, Szymanów, Tomice, Wincentów, Wojciechowice, Wólka Dworska, Wólka Załęska.

W celu przeprowadzenia diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji dokonano podziału Miasta Góra Kalwaria na 3 obszary (jednostki strukturalne – Obszar I, Obszar II oraz Obszar III) – mapa 2.

Obszar I obejmuje: ul. Długą, ul. Zacisze, ul. kard. Stefana Wyszyńskiego, ul. Juliana Tuwima, ul. Władysława Broniewskiego, ul. Jana III Sobieskiego, ul. Stefana Batorego, ul. Żwirki i Wigury, ul. Adama Mickiewicza, ul. Tadeusza Kościuszki, ul. Stanisława Staszica, ul. ks. Jerzego Popiełuszki, ul. Bartosza Głowackiego, ul. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, ul. Lipkowską, ul. Wiślaną, ul. Szpitalną, al. Wyzwolenia, ul. Dolną, ul. Czerską, ul. Graniczną, ul. Batalionu „Zośka”.

Obszar II obejmuje: ul. Księdza Zygmunta Sajny, ul. Pijarską, ul. bp. Wierzbowskiego, ul. Strażacką, ul. św. Antoniego, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego, ul. Dominikańską, ul. 3 Maja, ul. por. Jana Białka, ul. gen. Franciszka Kleeberga, ul. Armii Krajowej, ul. Kalwaryjską, ul. Artylerzystów, ul. Saperów, Plac Piechoty, ul. Adama Asnyka, ul. Partyzantów, ul. Ogrodową, ul. Sadową, ul. gen. Stefana Grota-Roweckiego, ul. Konwaliową, ul. Wiśniową, ul. gen. Pułaskiego, ul. Romualda Traugutta, ul. Rtm. Witolda Pileckiego, ul. Wincentego Witosa, ul. Fryderyka Chopina, ul. Sportową, ul. Ludwika Fabianiego, ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Jana Kilińskiego, ul. Spokojną, ul. Filipińską, ul. gen. Józefa Bema, ul. Krótką, ul. Budowlanych, ul. Jaśminową, ul. Polną, ul. Kolumby Potkańskiej, ul. o. Papczyńskiego, ul. Marianki, ul. Słoneczną, ul. Piękną, ul. Mariańską, ul. Porzeczkową, ul. Śniadeckich, ul. Parkową, ul. Wojska Polskiego, ul. Rzemieślniczą, ul. 11-go Listopada, ul. Macieja Rataja, ul. Gwardzystów, ul. gen. Władysława Sikorskiego, ul. Sasanki, ul. gen. Leopolda Okulickiego, ul. Walewicką, ul. Strzelecką, ul. Wiejską, ul. Klonową, ul. Dębową, ul. Brzozową, ul. Sosnową, ul. Krótką, ul. Kalwaryjkę, ul. Słoneczną.

Obszar III obejmuje: ul. Skierniewicką, ul. Rybie, ul. Zakalwarię, ul. Leśną, ul. Towarową, ul. Norberta Adamowicza.

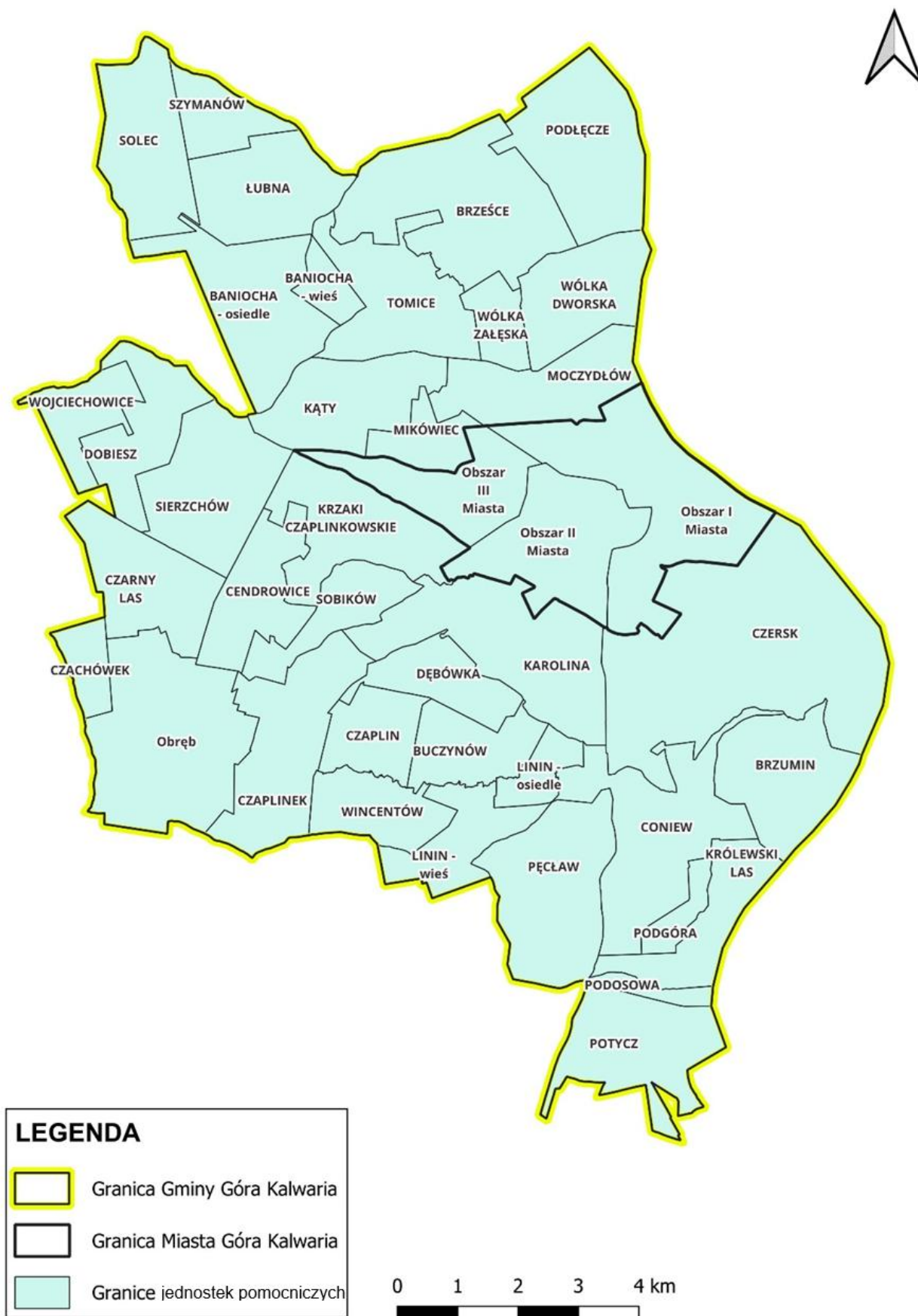
Podział Gminy Góra Kalwaria na jednostki strukturalne na potrzeby przeprowadzenia diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przedstawiono na mapie 2.

Według danych Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria, na koniec 2023 roku powierzchnia ogółem gminy wynosiła 145,11 km². Największą jednostką w gminie jest sołectwo Czersk, które zajmuje 10,43 km², co stanowi 7,19% powierzchni gminy. Najmniejszą jednostką jest natomiast sołectwo Podosowa z powierzchnią 0,53 km², zajmującą 0,37% terenu gminy (tabela 1).

Należy zaznaczyć, że do opracowania map poglądowych, obrazujących podział Gminy Góra Kalwaria na jednostki strukturalne, wykorzystano zbiory danych państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju, będące w zasobach Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii¹.

¹ Strona internetowa Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, gugik.gov.pl, inf. z dnia 02.12.2024 r.

Mapa 2 Podział Gminy Góra Kalwaria na jednostki strukturalne

Źródło: Opracowanie własne

Podstawowe dane dotyczące powierzchni i liczby ludności poszczególnych jednostek strukturalnych na terenie Gminy Góra Kalwaria na koniec 2023 roku zestawione zostały w tabeli 1.

Tabela 1 Zestawienie podstawowych danych dotyczących jednostek strukturalnych Gminy Góra Kalwaria (stan na koniec 2023 roku)

Lp.	Jednostka strukturalna	Powierzchnia (km ²)	Udział w powierzchni ogółem gminy (%)	Liczba ludności (osoba)	Udział w liczbie mieszkańców gminy ogółem (%)
1.	Obszar I	6,87	4,74	3 039	10,70
2.	Obszar II	4,56	3,14	7 365	25,94
3.	Obszar III	3,16	2,18	1 725	6,08
4.	Baniocha – wieś	3,18	2,19	1 111	3,91
5.	Baniocha – osiedle	2,12	1,46	755	2,66
6.	Brzeście	6,65	4,58	717	2,53
7.	Brzumin	5,92	4,08	249	0,88
8.	Buczynów	2,26	1,56	232	0,82
9.	Cendrowice	2,85	1,96	332	1,17
10.	Czaplin	2,02	1,39	273	0,96
11.	Czaplinek	4,68	3,23	390	1,37
12.	Czachówek	3,63	2,50	719	2,53
13.	Czarny Las	3,47	2,39	444	1,56
14.	Czersk	10,43	7,19	895	3,15
15.	Coniew	5,57	3,84	314	1,11
16.	Dębówka	2,12	1,46	116	0,41
17.	Dobiesz	2,93	2,02	549	1,93
18.	Karolina	5,83	4,02	265	0,93
19.	Kąty	3,62	2,50	1 248	4,40
20.	Królewski Las	2,57	1,77	121	0,43
21.	Krzaki Czaplinkowskie	3,16	2,18	541	1,91
22.	Linin – wieś	2,36	1,63	280	0,99
23.	Linin – osiedle	1,03	0,71	201	0,71
24.	Łubna	3,56	2,45	649	2,29
25.	Mikówec	1,33	0,92	210	0,74
26.	Moczydłów	4,03	2,78	324	1,14
27.	Obręb	4,24	2,92	215	0,76
28.	Pęcław	5	3,45	395	1,39
29.	Podgóra	0,76	0,52	182	0,64
30.	Podłęczce	4,86	3,35	351	1,24
31.	Podosowa	0,53	0,37	102	0,36
32.	Potycz	3,99	2,75	317	1,12

33.	Sierzechów	5,62	3,87	461	1,62
34.	Sobików	2,1	1,45	267	0,94
35.	Solec	3,86	2,66	894	3,15
36.	Szymanów	1,65	1,14	353	1,24
37.	Tomice	4,1	2,83	631	2,22
38.	Wincentów	2,25	1,55	321	1,13
39.	Wojciechowice	1,77	1,22	233	0,82
40.	Wólka Dworska	3,24	2,23	307	1,08
41.	Wólka Załęska	1,18	0,81	302	1,06
SUMA		145,06	100,00	28 395	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria

2. Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji opiera się na *Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji* (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ww. ustawy *rewitalizacja* stanowi „proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy...”, dlatego przy wyznaczaniu zasięgu obszaru zdegradowanego wzięto pod uwagę zestaw kryteriów zawarty w art. 9 ust. 1 ustawy, który wskazuje na istnienie stanu kryzysowego na danym terenie.

Stan kryzysowy zdefiniowany został jako: „stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w *Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami* (Dz. U. 2024 r. poz. 1411), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- 1) *gospodarczej* – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw;
- 2) *środowiskowej* – w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska;
- 3) *przestrzenno-funkcjonalnej* – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w *Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami*;
- 4) *technicznej* – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska, i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w *Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami*.

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy”.

W związku z powyższym, w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego, Gmina Góra Kalwaria podzielona została na *jednostki strukturalne (referencyjne)*, w sposób odpowiadający istniejącym powiązaniom funkcjonalnym. W procesie diagnostycznym na terenie wiejskim gminy przyjęto podział na sołectwa, natomiast na terenie Miasta Góra Kalwaria wzięto pod uwagę podział na 3 obszary. Analiza danych ilościowych w ustalonych jednostkach

strukturalnych pozwoliła na stosunkowo łatwe zidentyfikowanie lokalizacji problemów i wyznaczenie granic obszaru zdegradowanego.

W przeprowadzonej diagnozie dokonano analizy porównawczej jednostek referencyjnych, opartej na zestawie wskaźników cząstkowych oraz syntetycznych wskaźników degradacji we wszystkich sferach, pozwalających na obiektywne określenie stopnia zróżnicowania zjawisk kryzysowych i potencjałów lokalnych na terenie gminy. Syntetyczne wskaźniki koncentracji zjawisk kryzysowych w poszczególnych sferach przedstawione zostały na mapach poglądowych gminy z podziałem na jednostki strukturalne. Jako główne kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego przyjęto wskaźniki przedstawione w tabeli 2.

Tabela 2 Wskaźniki obrazujące sytuację na terenie Gminy Góra Kalwaria w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej

Sfera	Cechy szczegółowe sfery	Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Źródło danych
SPOŁECZNA	Trendy demograficzne	1.	Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w % ludności ogółem	%	Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria
		2.	Udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem	%	
		3.	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w % ludności ogółem	%	
		4.	Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (wskaźnik obciążenia demograficznego)	szt.	
		5.	Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	-	
		6.	Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	-	
	Sytuacja na rynku pracy/bezrobocie	7.	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania	%	Powiatowy Urząd Pracy w Piasecznie
		8.	Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem	%	
	Skala problemów społecznych	9.	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii
		10.	Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
		11.	Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
		12.	Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
		13.	Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwalej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	

		14.	Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
		15.	Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
		16.	Liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta" na 10 tys. mieszkańców	szt.	
	Udział w życiu publicznym	17.	Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania (Stowarzyszenia rejestrowe, fundacje, uczniowskie kluby sportowe, kluby sportowe, stowarzyszenia zwykłe, OSP)	szt.	Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria
		18.	Frekwencja w wyborach parlamentarnych (X 2019)	%	Państwowa Komisja Wyborcza
GOSPODARCZA	Przedsiębiorczość mieszkańców	19.	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	GUS
		20.	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
	Sytuacja gospodarcza	21.	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych z rejestru REGON w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
		22.	Liczba nowo zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	szt.	
PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	Wypośażenie w infrastrukturę społeczną	23.	Powierzchnia terenów zagospodarowanych na działalność sportową, rekreacyjną, kulturową i turystyczną przypadająca na 10 tys. mieszkańców	ha	Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria
		24.	Udział długości dróg nie asfaltowych w ogólnej długości dróg	%	
TECHNICZNA	Wypośażenie w infrastrukturę techniczną	25.	Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców	szt.	
		26.	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych	%	
		27.	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych	%	
ŚRODOWISKOWA	Odpady niebezpieczne	28.	Ilość odpadów stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi lub stanu środowiska - azbest	tona	
		29.	Ilość unieszkodliwionego azbestu w przeliczeniu na 1 mieszkańca	tona	

Źródło: Opracowanie własne

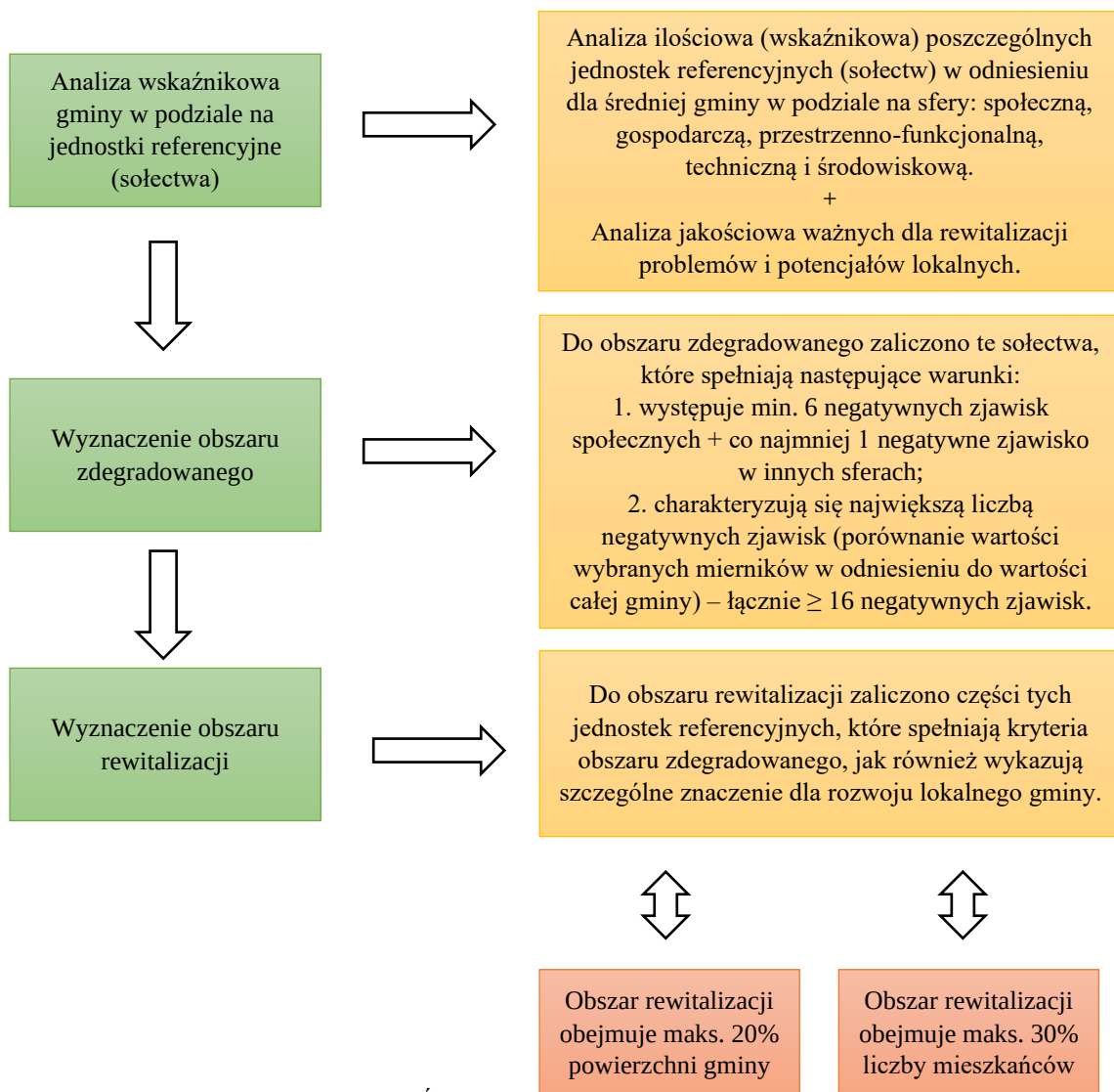
Proces diagnostyczny został przeprowadzony we współpracy pracowników Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria i jednostek organizacyjnych gminy wraz z zespołem zewnętrznych ekspertów. W procesie delimitacji obszaru zdegradowanego wykorzystano różnorodne źródła informacji, dzięki czemu zastosowane podejście ma charakter kompleksowy i łączy wykorzystanie metod ilościowych z jakościowymi. Dla przyjętych jednostek referencyjnych pozyskano dane statystyczne gromadzone w zasobach Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria, Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii oraz instytucji zewnętrznych, m.in.: Powiatowego Urzędu Pracy w Piasecznie oraz Głównego Urzędu Statystycznego, a także ogólnodostępne dane z Państwowej Komisji Wyborczej. Część pozyskanych danych została wykorzystana do porównawczej analizy ilościowej wskaźników ze średnią wartością dla całej gminy, a część posłużyła do dokonania analizy jakościowej, charakteryzującej ważne dla rewitalizacji deficyty i problemy obszarów oraz lokalne potencjały.

Delimitacja obszaru rewitalizacji dokonana została przy uwzględnieniu zapisów art. 10 ust. 1, ustawy o rewitalizacji, który stanowi, że jest to: „obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację...”.

Zgodnie z powyższym, wyznaczenie granic obszaru rewitalizacji nastąpiło w oparciu o dwie przesłanki. Pierwszą z nich było stwierdzenie, że na wybranym obszarze uznanym wcześniej jako zdegradowany istnieje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk. Drugą z przesłanek było uznanie, że wybrany obszar ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy. Takie uzasadnienie obejmuje przedstawienie możliwych do wykorzystania w procesie rewitalizacji lokalnych potencjałów, a także nawiązanie do gminnych dokumentów strategicznych i planistycznych, w których wybrany obszar będzie ujęty jako ośrodek koncentracji aktywności społeczno-gospodarczej w gminie.

Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji w Gminie Góra Kalwaria, przedstawiona została na schemacie 1.

Schemat 1 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Góra Kalwaria

Źródło: Opracowanie własne

3. Delimitacja obszaru zdegradowanego – analiza wskaźników

3.1. Sfera społeczna

Sfera społeczna jest najważniejszym elementem procesu diagnostycznego na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, ponieważ celem planowanych działań jest poprawa warunków i jakości życia społeczności lokalnej. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, o stanie kryzysowym na danym obszarze gminy świadczy: „koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w *Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym...”.

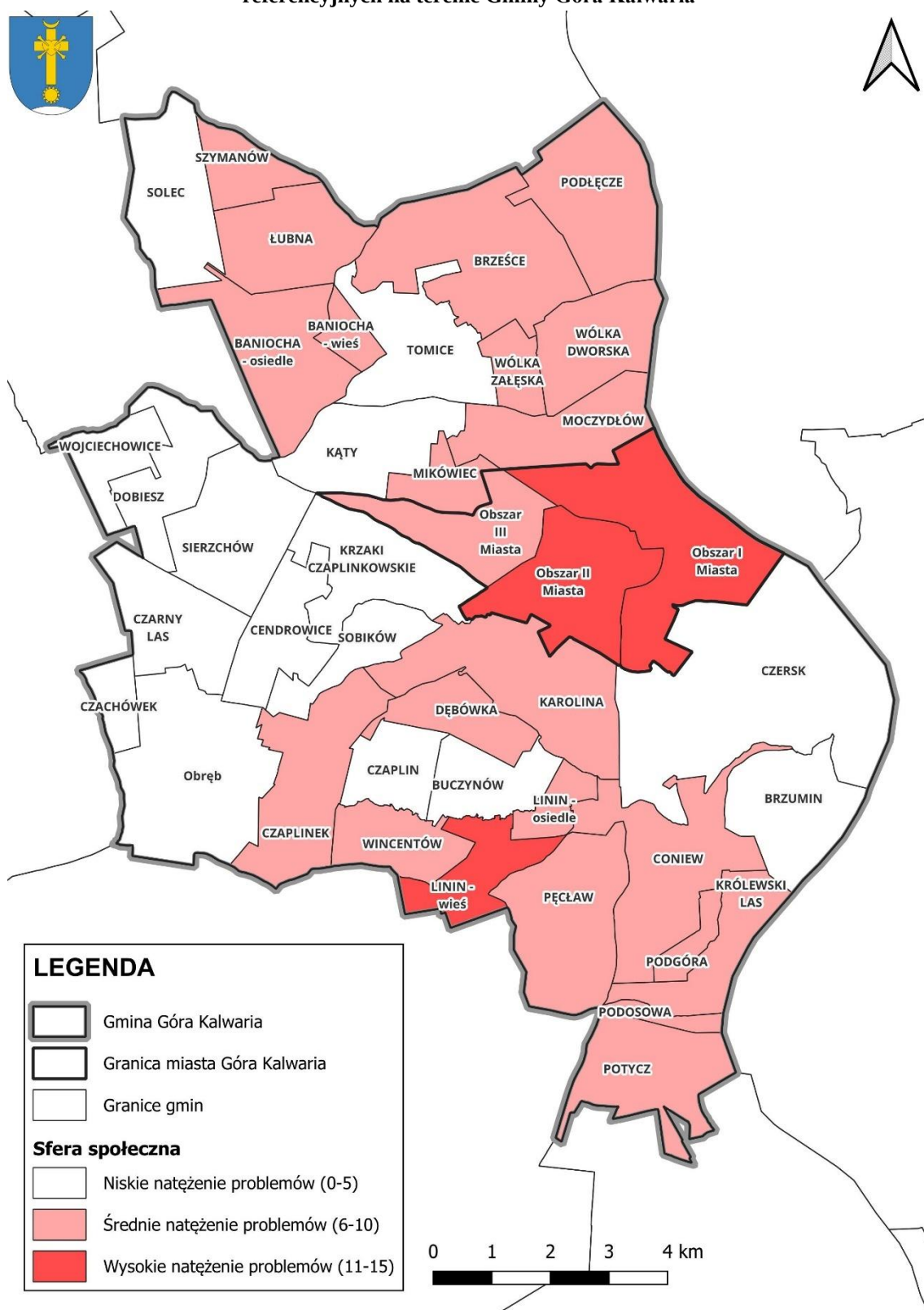
W związku z tym, wykonana została porównawcza analiza ilościowa danych statystycznych w zakresie: trendów demograficznych, sytuacji na rynku pracy/bezrobocia, opieki społecznej, skali problemów społecznych, poziomu edukacji, stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego, udziału w życiu publicznym oraz aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców.

Przyjęto metodę naturalnego podziału (tzw. „Jenks”), która opiera się o algorytmy takiego rozmieszczenia wartości zbioru danych w klasach, aby w każdej z klas zminimalizować średnią dewiację zbioru w grupie, maksymalizując w stosunku do innych grup. Innymi słowy, metoda ta dąży do zredukowania wariancji wewnątrz klasy, na rzecz maksymalizowania wariancji pomiędzy klasami. Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej zostały przedstawione w poszczególnych grupach: wysokie natężenie problemów (11–15), średnie natężenie problemów (6–10) oraz niskie natężenie problemów (0–5).

Po przeanalizowaniu zgromadzonych danych, które przedstawione są w Załączniku 1. *Matryca ze wskaźnikami przedstawiającymi stan kryzysowy na terenie poszczególnych jednostek referencyjnych w Gminie Góra Kalwaria* można stwierdzić, że największe natężenie problemów zidentyfikowanych w sferze społecznej występuje w: Obszarze II (15), Obszarze I (14) oraz sołectwach: Linin – wieś (13) i Coniew (11).

Poglądową koncentrację negatywnych zjawisk społecznych w poszczególnych jednostkach referencyjnych przedstawiono na mapie 3.

Mapa 3 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria, Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii, Powiatowego Urzędu Pracy w Piasecznie, Państwowej Komisji Wyborczej

3.2. Sfera gospodarcza

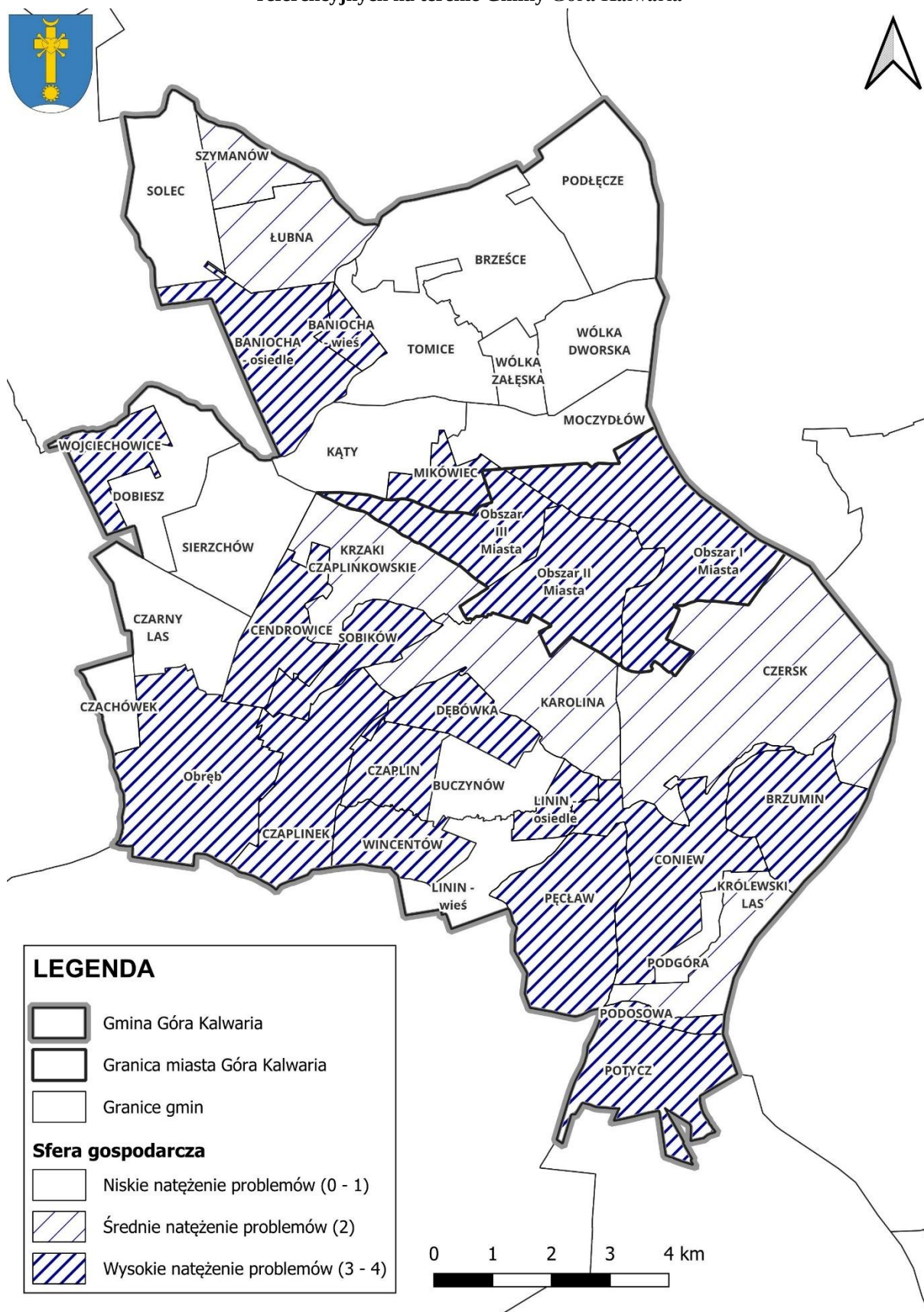
Na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy może znajdować się w stanie kryzysowym z uwagi na koncentrację negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, w szczególności takich jak: „niski stopień przedsiębiorczości czy słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw”.

Sytuację w zakresie przedsiębiorczości mieszkańców na terenie Gminy Góra Kalwaria zobrazowano przy pomocy wskaźników: „liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” i „liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania”, natomiast sytuację gospodarczą oceniono na podstawie wskaźników: „liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych z rejestru REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” oraz „liczba nowo zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym”.

Z danych przedstawionych w Załączniku 1. *Matryca ze wskaźnikami przedstawiającymi stan kryzysowy na terenie poszczególnych jednostek referencyjnych w Gminie Góra Kalwaria* wynika, że obszar charakteryzujący się wysokim natężeniem problemów (3–4) w sferze gospodarczej to: Baniocha – osiedle (4), Brzumin (4), Coniew (4), Mikówec (4), Wojciechowice (4), Obszar I (3), Obszar II (3), Obszar III (3), Baniocha – wieś (3), Cendrowice (3), Czaplin (3), Czaplinek (3), Dębówka (3), Linin – osiedle (3), Obręb (3), Pęcław (3), Podosowa (3), Potycz (3), Sobików (3), Wincentów (3).

Koncentrację stanu kryzysowego w sferze gospodarczej w podziale na poszczególne jednostki referencyjne Gminy Góra Kalwaria przedstawiono na mapie 4.

Mapa 4 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

3.3. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

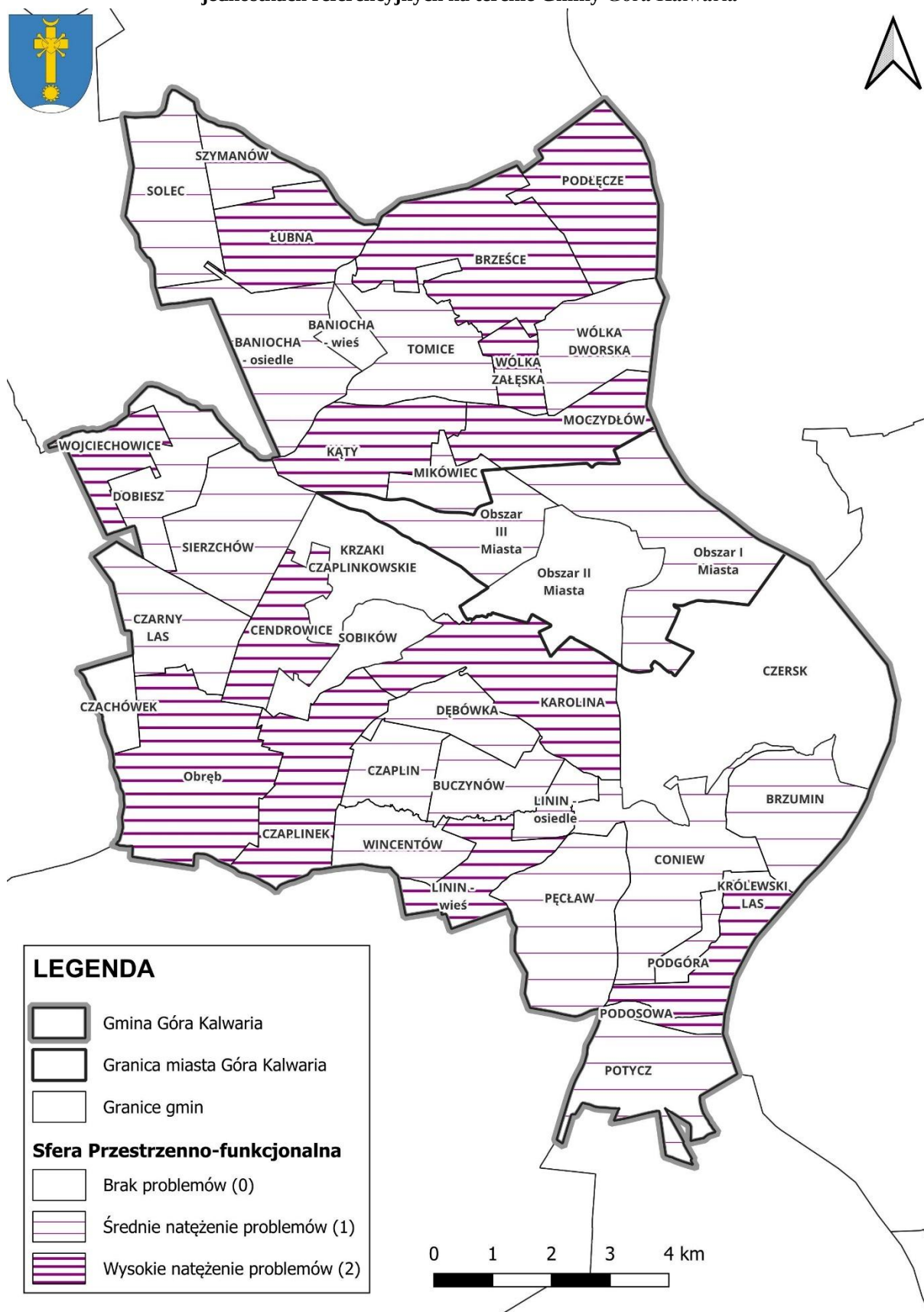
Według zapisów art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych, a w szczególności: „niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w *Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami*, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych”.

W związku z powyższym dokonano diagnozy ww. problemów za pomocą porównania wartości wybranych wskaźników charakteryzujących sferę przestrzenno-funkcjonalną ze średnią wartością dla całej Gminy Góra Kalwaria. Do analizy przyjęto następujące wskaźniki: „powierzchnia terenów zagospodarowanych na działalność sportową, rekreacyjną, kulturową i turystyczną przypadająca na 10 tys. mieszkańców” oraz „udział długości dróg nie asfaltowych w ogólnej długości dróg”.

Na podstawie zebranych danych, zawartych w Załączniku 1. *Matryca ze wskaźnikami przedstawiającymi stan kryzysowy na terenie poszczególnych jednostek referencyjnych w Gminie Góra Kalwaria* można stwierdzić, że największe problemy (2) w sferze przestrzenno-funkcjonalnej występują w sołectwach: Brzeście, Cendrowice, Czaplinek, Karolina, Kąty, Królewski Las, Linin – wieś, Łubna, Moczydłów, Obręb, Podłęczce, Podosowa, Wojciechowice, Wólka Załęska.

Rozkład koncentracji stanu kryzysowego w sferze przestrzenno-funkcjonalnej w podziale na poszczególne jednostki referencyjne Gminy Góra Kalwaria przedstawiono na mapie 5.

Mapa 5 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria

3.4. Sfera techniczna

Infrastruktura techniczna gminy oraz zasoby i warunki mieszkaniowe determinują w znacznym stopniu jakość życia mieszkającej na danym terenie ludności. Wyposażenie w infrastrukturę techniczną w sensie jej struktury, lokalizacji, jakości i dostępności ma znaczny wpływ na rozwój jednostki samorządu oraz stanowi jeden z podstawowych czynników kształtujących jej atrakcyjność i konkurencyjność. Przesądza również o kosztach inwestycyjnych rewitalizacji danego obszaru. Im wyższy jest stopień rozwoju infrastruktury technicznej, tym lepsze są warunki do przeprowadzenia zaplanowanych w jej zakresie zadań.

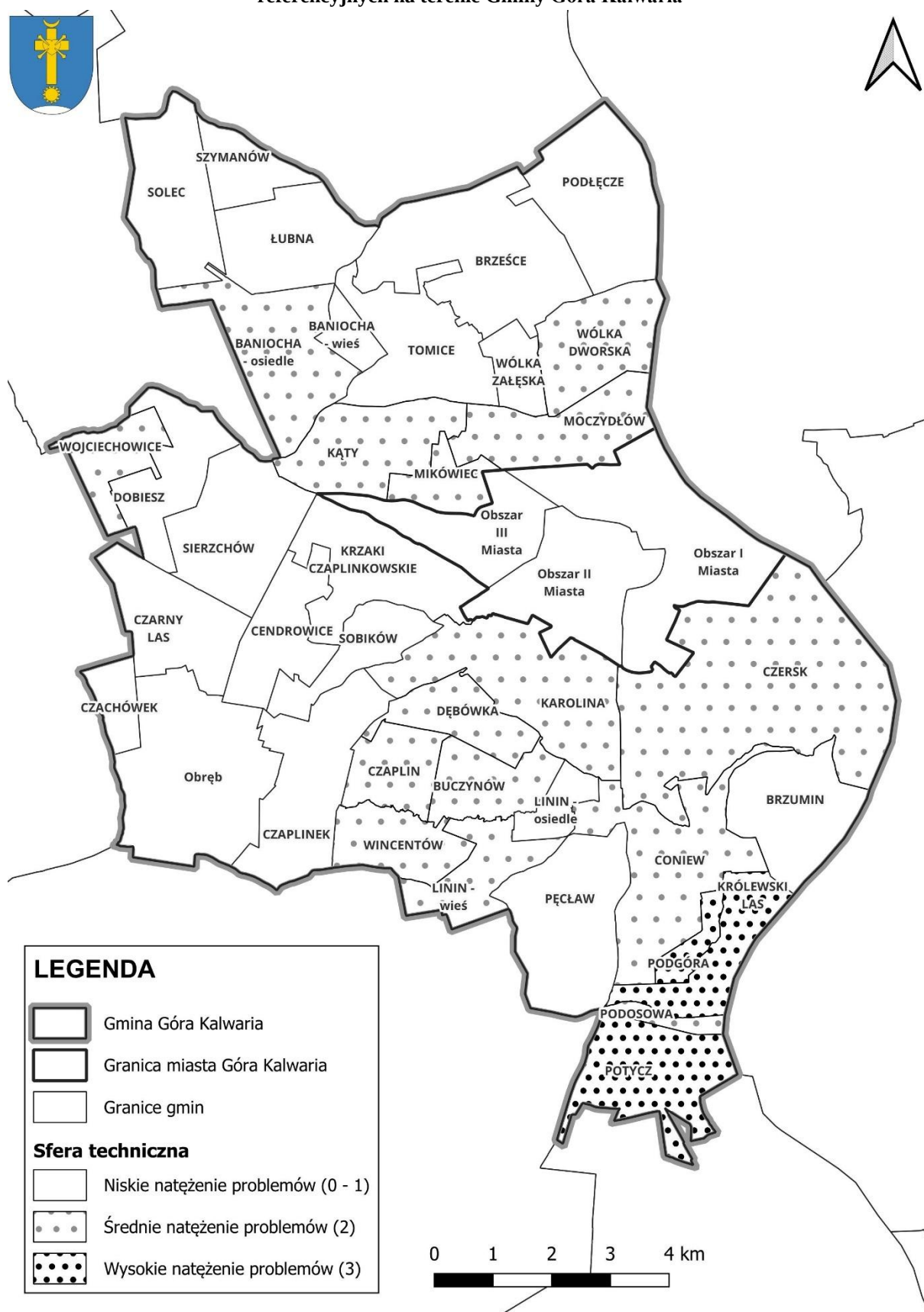
Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, o stanie kryzysowym na obszarze gminy świadczą również wskaźniki charakteryzujące sferę techniczną, a są to w szczególności: „degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w *Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami*”.

Do zdiagnozowania występujących problemów w ww. sferze wybrano następujące wskaźniki: „budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców”, „udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych”, „udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych”.

Biorąc pod uwagę dane zawarte w Załączniku 1. *Matryca ze wskaźnikami przedstawiającymi stan kryzysowy na terenie poszczególnych jednostek referencyjnych w Gminie Góra Kalwaria*, należy wskazać, że wysokie natężenie problemów w sferze technicznej (3) występuje na terenie sołectw: Królewski Las, Potycz, Podgóra.

Rozmieszczenie natężenia problemów w sferze technicznej w podziale na poszczególne jednostki referencyjne Gminy Góra Kalwaria przedstawiono na mapie 6.

Mapa 6 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria

3.5. Sfera środowiskowa

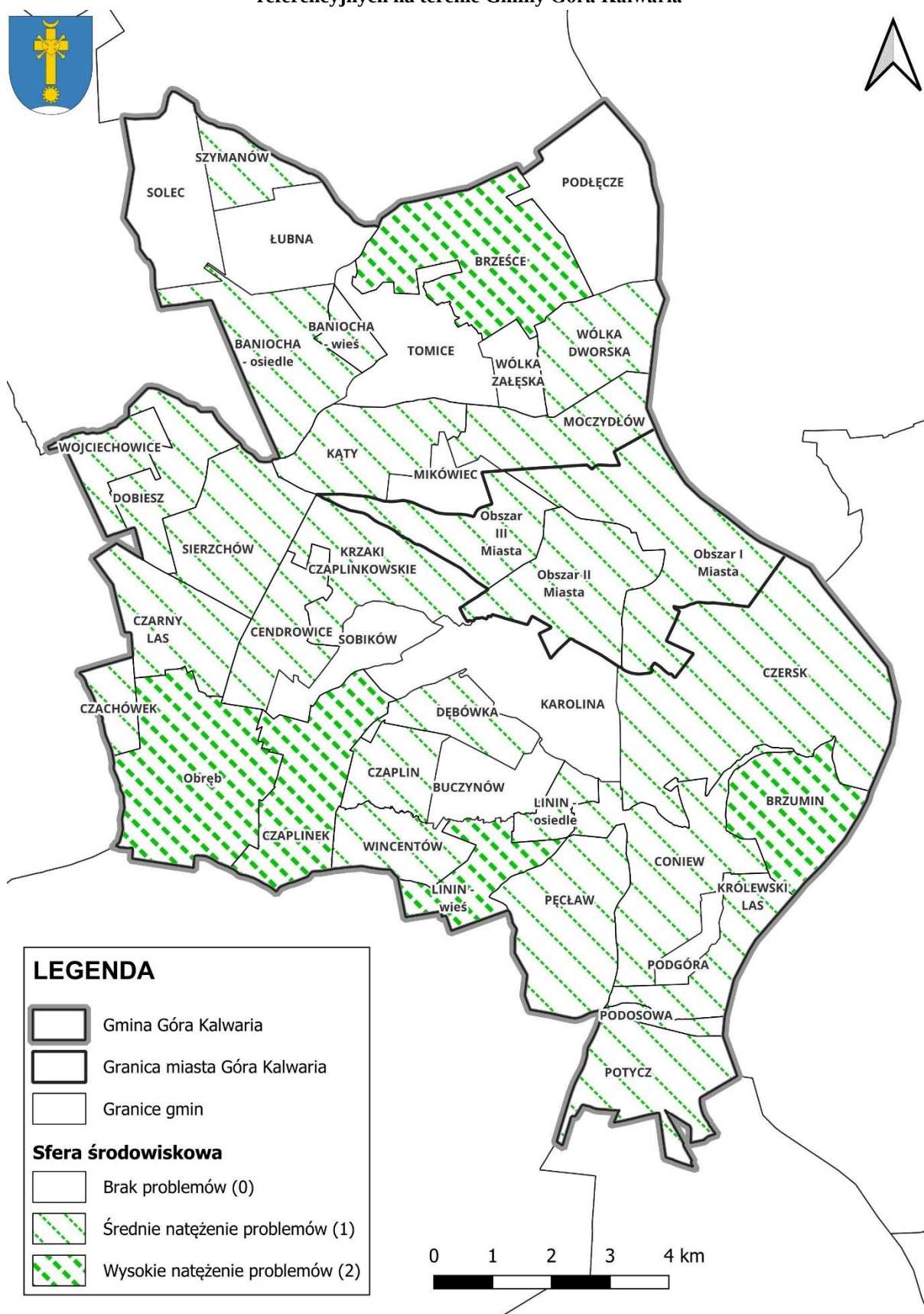
Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk środowiskowych, a w szczególności: „przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska”.

Sytuację w zakresie stanu środowiska zdiagnozowano m.in. na podstawie wskaźników: „ilość odpadów stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi lub stanu środowiska – azbest” oraz „ilość unieszkodliwionego azbestu w przeliczeniu na 1 mieszkańca”, których wartości dla poszczególnych jednostek referencyjnych zostały przedstawione na mapie 7.

Diagnoza w zakresie przekroczenia standardów jakości powietrza przeprowadzona została na podstawie *Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport wojewódzki za rok 2023*. Na terenie województwa mazowieckiego wyróżniono cztery strefy – aglomerację warszawską, miasto Płock, miasto Radom oraz strefę mazowiecką. Gmina Góra Kalwaria należy do strefy mazowieckiej. Z uwagi na ochronę zdrowia, diagnoza dotyczyła wieloetapowej klasyfikacji dla następujących parametrów: pył zawieszony PM₁₀ (rok), pył zawieszony PM₁₀ (24-godzinny), benzo(a)piren w pyłe PM₁₀ (rok), pył zawieszony PM_{2,5} (rok) oraz ozon (maks. 8-godzin).

Na mapie 8 przedstawiono koncentrację negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria. Wysokie natężenie problemów (2) stwierdzono w jednostkach referencyjnych: Brzeście, Brzumin, Czaplinek, Linin – wieś, Obręb.

Mapa 7 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

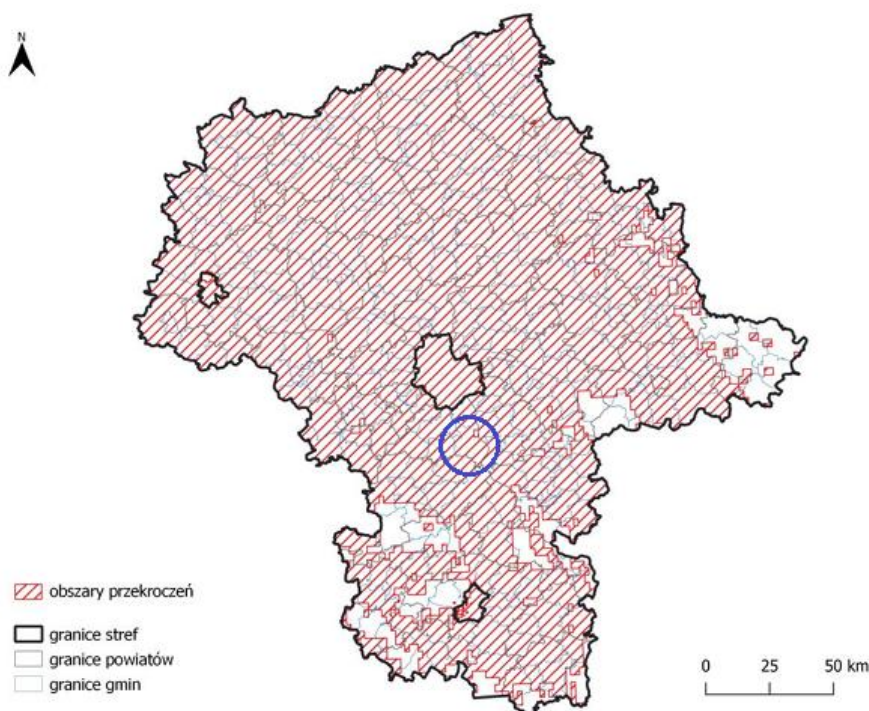

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria

Stężenia ozonu pod kątem ochrony zdrowia ludzi oceniane były w odniesieniu do dotrzymania dwóch parametrów: poziomu docelowego oraz poziomu celu długoterminowego. Klasyfikacja stref pod kątem dotrzymania poziomu docelowego dla ozonu wykonana została w oparciu o wyniki pomiarów z lat 2021–2023, dla których obliczono średnią liczbę dni z przekroczeniem wartości poziomu docelowego. Do oceny dotrzymania poziomu docelowego zostały wykorzystane serie pomiarowe z 2023 roku ze wszystkich stanowisk. Na podstawie przeprowadzonych analiz wyników pomiarów oraz wyników szacowania wykonanego w oparciu o wyniki modelowania matematycznego jakości powietrza stwierdzono, że poziom docelowy stężenia ozonu w powietrzu, określony ze względu na ochronę zdrowia ludzi, nie został przekroczony w żadnej ze stref województwa mazowieckiego, w wyniku czego otrzymały one klasę A.

Dotrzymanie poziomu celu długoterminowego, który powinien zostać osiągnięty w roku 2020, analizowano na podstawie wyników pomiarów z 2023 roku i wyników szacowania wykonanego w oparciu o wyniki modelowania matematycznego jakości powietrza. Po weryfikacji serii pomiarowych, w ocenie wykorzystano wyniki ze wszystkich stanowisk pomiarów automatycznych. Na każdym stanowisku pomiarowym odnotowano co najmniej 2 dni z przekroczeniem wartości $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co oznacza przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu. Znaczna część obszaru województwa nie spełnia wymagań określonych dla poziomu celu długoterminowego, uzyskując klasę D2 – również na terenie Gminy Góra Kalwaria wystąpiły przekroczenia. Na mapie 8 Gmina Góra Kalwaria została oznaczona kolorem niebieskim.

Mapa 8 Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie mazowieckim w 2023 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport wojewódzki za rok 2023*, str. 68

Liczba dni ze stężeniem pyłu PM₁₀ wyższym od poziomu dopuszczalnego nie może przekroczyć 35 na rok. Pomiary pyłu zawieszonego PM₁₀ w 2023 roku na terenie województwa mazowieckiego wykazały, że stężenia nie przekraczały obowiązującego poziomu dopuszczalnego określonego dla 24 godzin, dotrzymywały także normę dla roku.

Wyniki pomiarów wskazują na brak wystąpienia w roku 2023 na obszarze województwa mazowieckiego przekroczenia dozwolonej liczby dni ze średnim 24-godzinnym stężeniem pyłu zawieszonego PM₁₀ przewyższającym poziom dopuszczalny, a także brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego określonego dla stężenia średniego rocznego. Wszystkie strefy uzyskały w ocenie klasę A dla obu tych parametrów.

Oceny rocznej pod kątem pyłu zawieszonego PM_{2,5} dokonano w odniesieniu do poziomu dopuszczalnego dla fazy II, wynoszącego 20 µg/m³. Poprzednią podstawową normą dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} był poziom dopuszczalny dla fazy I, wynoszący 25 µg/m³. Wyniki pomiarów za 2023 rok wykazały, że z uwagi na nieprzekroczenie normy pyłu zawieszonego PM_{2,5} dla fazy II wszystkie strefy województwa mazowieckiego otrzymały klasę A1. Na terenie Gminy Góra Kalwaria również nie odnotowano przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5}.

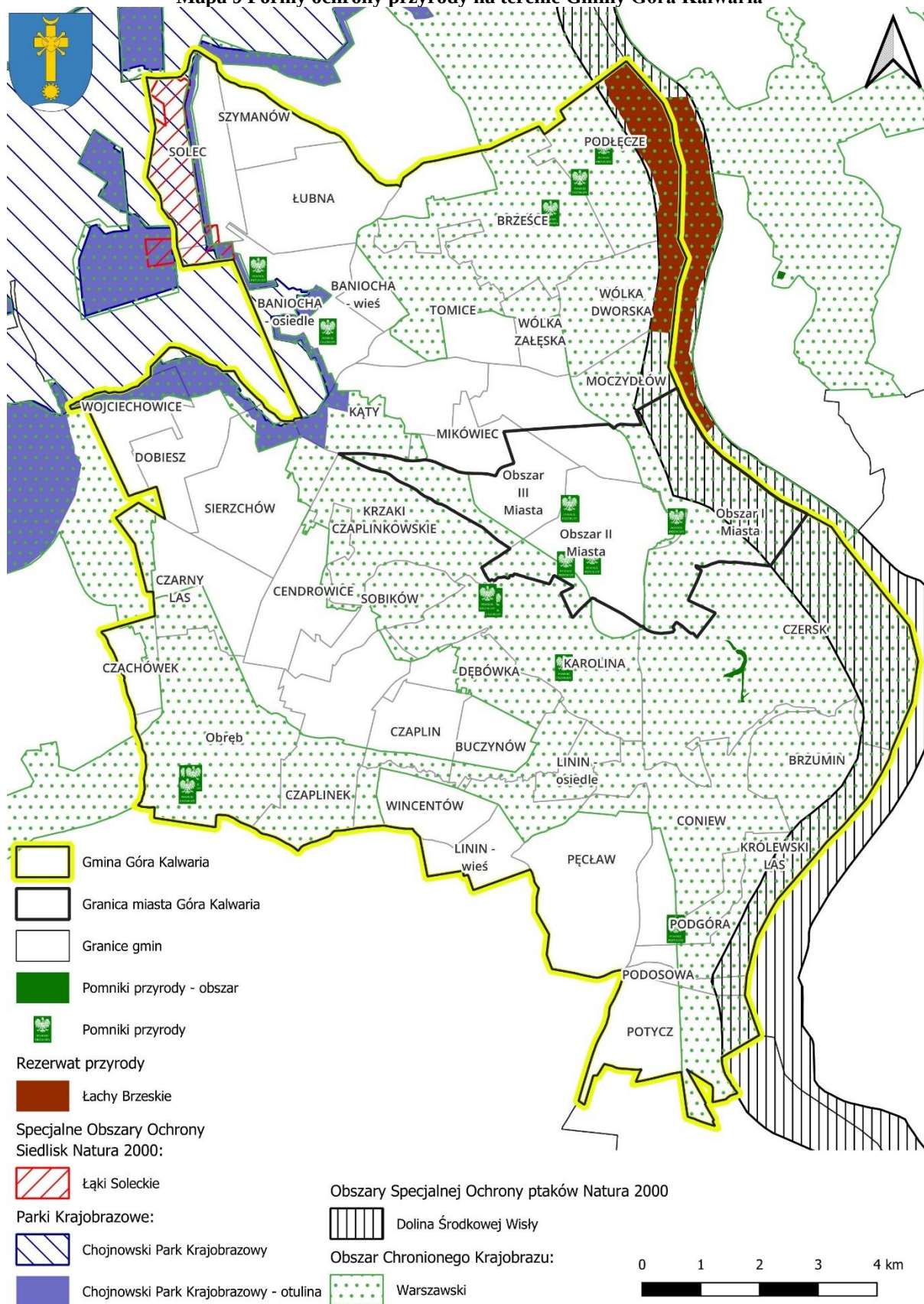
Poziom docelowy dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ wynosi 1 ng/m³. W roku 2023 średnie roczne stężenia benzo(a)pirenu oznaczane w pyłe zawieszonym PM₁₀ w województwie mazowieckim nie przekroczyły poziomu docelowego. W wyniku oceny klasę A otrzymały wszystkie strefy województwa. Pomiary wykonywano na 12 stanowiskach pomiarowych. Do oceny wykorzystano serie pomiarowe ze wszystkich stanowisk pomiarowych. W wyniku oceny w 2023 roku nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego na żadnym stanowisku pomiarowym, na którym prowadzono pomiary. Dostřegalna jest zależność pomiędzy zmiennością sezonową i wartościami stężeń, w sezonie grzewczym wielkości stężeń benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ były wyższe niż w okresie letnim. Podwyższone stężenia odnotowano na terenach, gdzie dominuje niska emisja z indywidualnego ogrzewania budynków.

Na terenie Gminy Góra Kalwaria występują następujące formy ochrony przyrody² (mapa 9):

- Chojnowski Park Krajobrazowy,
- Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- obszar Natura 2000 Łąki Soleckie,
- obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły,
- rezerwat przyrody „Łachy Brzeskie”
- 21 pomników przyrody.

² Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, crfop.gdos.gov.pl

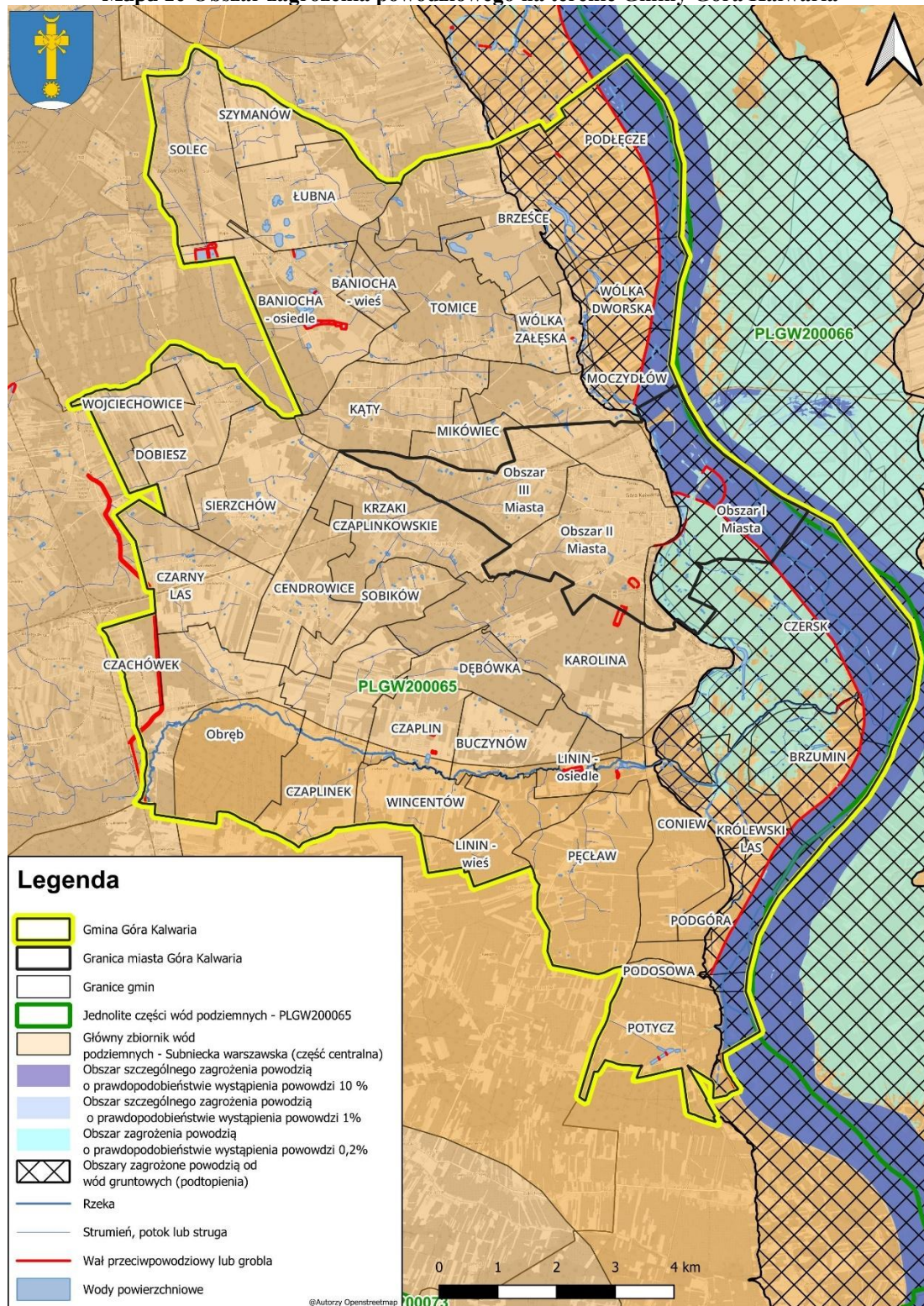
Mapa 9 Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Góra Kalwaria

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, geoserwis.gdos.gov.pl

Biorąc pod uwagę zagrożenie powodziowe, teren Gminy Góra Kalwaria usytuowany jest niekorzystnie. Na terenie Gminy Góra Kalwaria występują obszary narażone na niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi. Stanowią je wschodnie tereny gminy zlokalizowane w sąsiedztwie rzeki Wisły. Obszar zagrożenia powodziowego przedstawiono na mapie 10.

Mapa 10 Obszar zagrożenia powodziowego na terenie Gminy Góra Kalwaria

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Hydroportalu Wód Polskich, wody.gov.pl

3.6. Wyniki diagnozy w poszczególnych sferach

W związku z tym, że rewitalizacja ma wymiar terytorialny, ważne są te obszary gminy, na których występuje koncentracja negatywnych zjawisk i lokalnych potencjałów. Efektem przeprowadzonej diagnozy Gminy Góra Kalwaria w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, w podziale na przyjęte jednostki referencyjne, jest opracowana mapa pogładowa, łącząca dane z różnych dziedzin. W ten sposób została wykonana analiza, jednoznacznie wskazująca, na których obszarach gminy nakładają się różnego rodzaju problemy. Kartograficzne przedstawienie wyników diagnozy (metoda kartogramu) w poszczególnych sferach na terenie jednostek referencyjnych Gminy Góra Kalwaria oraz nakładanie się koncentracji zjawisk kryzysowych przedstawiono na mapie 11 znajdującej się na str. 36 przedmiotowego dokumentu. Stanowi ona podstawę i uzasadnienie do wyznaczenia obszaru zdegradowanego, a następnie skoncentrowania działań na określonym obszarze rewitalizacji w Gminie Góra Kalwaria.

Ważnym elementem diagnozy jest również określenie lokalnych potencjałów, które można wykorzystać do przezwyciężenia stanu kryzysowego na danym obszarze. Bez takiego podejścia nie ma szans na powodzenie procesu rewitalizacji oraz na trwałą i realną poprawę jakości i warunków życia społeczności lokalnej. Zidentyfikowane potencjały lokalne w podziale na jednostki referencyjne Gminy Góra Kalwaria zawarte zostały w tabeli 3.

Tabela 3 Potencjały lokalne w podziale na jednostki referencyjne Gminy Góra Kalwaria

Lp.	Nazwa	Zidentyfikowane potencjały lokalne
1.	Obszar I	1. Zaplecze usługowo-handlowe. 2. Zabytki wpisane do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa: zespół konwentu pijarów (obecnie dom pomocy społecznej) – kaplica pw. Zwiastowania NMP, kaplica pogrzebowa, 2 budynki popijarskie (obecnie pawilony), 3 budynki koszarowe (obecnie pawilony), budynek administracyjny z 1912 r., dawne izolatorium – obecnie dom mieszkalny, biblioteka – dawniej rozdzielnia prądu, dom mieszkalny z 1918 r., wartownia z bramą wjazdową z 1912 r., zieleń parkowo-ogrodowa, zespół urbanistyczno-budowlany z 1670 r. 3. Placówki wychowania przedszkolnego – Przedszkole Niepubliczne „Czarodziejska Planeta”, Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr Służebnic Jezusa w Eucharystii w Górze Kalwarii, Publiczne Przedszkole „Kraina Uśmiechu”. 4. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – siłownia zewnętrzna.
2.	Obszar II	1. Siedziba władz gminy. 2. Obiekty użyteczności publicznej – Gminna Biblioteka Publiczna, Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii, Komisariat Policji w Górze Kalwarii, Miejski Zespół Basenowo-Rekreacyjny, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Górze Kalwarii. 3. Instytucje kultury – Muzeum Ojca Stanisława Papczyńskiego, Prywatne Muzeum Regionalne państwa Bożeny i Wojciecha Prus-Wisniowskich, Izba Pamięci Wojskowej. 4. Zaplecze edukacyjne – Zespół Szkół Zawodowych im. Marszałka Franciszka Bielińskiego, Zespół Szkół Ogólnokształcących w Górze Kalwarii, Zespół Szkół nr 1 im. ppor. Emilii Gierczak, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Księcia Janusza w Górze Kalwarii. 5. Placówki wychowania przedszkolnego – Przedszkole Publiczne „Różowy Baranek”, Przedszkole Samorządowe nr 1, Publiczne Przedszkole „Bajkowy Zakątek”, Samorządowe Przedszkole Integracyjne w Górze Kalwarii.

		6. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną oraz miejsce aktywnego wypoczynku. 7. Teren i obiekty wchodzące w skład dawnej jednostki wojskowej – chronione miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. 8. Zabytki wpisane do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa: kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego tzw. Dom Piłata z terenem przykościelnym (tzw. cmentarz procesyjny), zespół klasztorny bernardów, kaplica pw. św. Antoniego, kapliczka przydrożna z XIX w., dom modlitwy z budynkiem dawnego Dworu Cadyka, ratusz z 1830 r., jatki z XIX w., budynek użyteczności publicznej z XIX w., dwa domy z XVIII w., miasto – zespół urbanistyczno-budowlany z 1670 r., cmentarz żydowski w Górze Kalwarii. 9. Na terenie obszaru wyodrębniono: Szlak Nowej Jerozolimy, Szlak Wielokulturowy, Szlak Kultury Żydowskiej oraz Szlak Militarny. 10. Zabytki wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków – cmentarz parafialny rzymsko-katolicki z początku XIX w., dom wielorodzinny z oficyną. 11. Zaplecze usługowo-handlowe, kulturalne i rekreacyjne.
3.	Obszar III	1. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną. 2. Placówka wychowania przedszkolnego – Przedszkole Niepubliczne „Zuzia” w Górze Kalwarii. 3. Zabytek wpisany do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa: miasto – zespół urbanistyczno-budowlany z 1670 r. 4. Zabytek wpisany do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa – cmentarz ewangelicki osadników niemieckich założony w XIX w. 5. Zaplecze edukacyjne – Akademia Św. Stanisława Papczyńskiego – Szkoła Podstawowa oraz Liceum Ogólnokształcące. 6. Zaplecze usługowo-handlowe.
4.	Baniocha - wieś	1. Zabytek wpisany do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa: willa z lat 1895–1896. 2. Zabytki wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków – park z 2 poł. XIX w., cmentarz rzymsko-katolicki założony w 1956 r. 3. Ochotnicza Straż Pożarna. 4. Tereny rekreacyjne – plac zabaw dla dzieci. 5. Walory przyrodnicze – Chojnowski Park Krajobrazowy. 6. Korzystna lokalizacja – przez teren sołectwa przebiega droga krajowa nr 79 (Warszawa–Bytom) oraz droga wojewódzka nr 734.
5.	Baniocha - osiedle	1. Obiekty użyteczności publicznej – Filia Gminnej Biblioteki Publicznej. 2. Zaplecze edukacyjne – Szkoła Podstawowa im. Polski Niepodległej w Baniosze. 3. Tereny rekreacyjne – plac zabaw dla dzieci. 4. Placówka wychowania przedszkolnego – Przedszkole Samorządowe w Baniosze oraz cztery oddziały przedszkolne w szkole podstawowej. 5. Walory przyrodnicze – Chojnowski Park Krajobrazowy. 6. Korzystna lokalizacja – przez teren sołectwa przebiega droga krajowa nr 79 (Warszawa–Bytom) oraz droga wojewódzka nr 734.
6.	Brzeście	1. Zabytki wpisane do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa: zespół dworski z XVIII–XIX w. (dwór, oficyna – kuchnia dworska, spichrz, park z częścią terenu pofolwarcznego i jeziorem). 2. Zaplecze edukacyjne – Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Brześćcach wraz z oddziałem przedszkolnym. 3. Niepubliczna placówka wychowania przedszkolnego – Przedszkole Niepubliczne Zielony Domek w Brześćcach.

		4. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz trzy pomniki przyrody. 5. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną.
7.	Brzumin	1. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu. 2. Tereny rekreacyjne – plac zabaw z siłownią zewnętrzną.
8.	Buczynów	1. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu.
9.	Cendrowice	1. Ochotnicza Straż Pożarna włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. 2. Zachowane dziedzictwo kulturowe obszaru (kultywowanie tradycji, dbałość o zachowywanie i przekazywanie zwyczajów i tradycji) – Koło Gospodyń Wiejskich. 3. Zaplecze edukacyjne – Szkoła Podstawowa im. Feliksa Kapackiego w Cendrowicach. 4. Placówka wychowania przedszkolnego – Przedszkole Samorządowe w Cendrowicach. 5. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu. 6. Tereny rekreacyjne – plac zabaw z siłownią zewnętrzną.
10.	Czaplin	1. Ochotnicza Straż Pożarna włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. 2. Zabytek wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków: park z 2 poł. XIX w. 3. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu. 4. Tereny rekreacyjne – plac zabaw.
11.	Czaplinek	1. Ochotnicza Straż Pożarna. 2. Zaplecze edukacyjne – Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Górskiego w Czaplinku wraz z oddziałem przedszkolnym. 3. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu. 4. Korzystna lokalizacja – przez teren sołectwa przebiega droga krajowa nr 50 (Ciechanów – Ostrów Mazowiecka). 5. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną.
12.	Czachówek	1. Zabytek wpisany do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa: murowana kapliczka przydrożna z 1930 r. 2. Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Czachówku wraz z oddziałem przedszkolnym. 3. Korzystna lokalizacja – przez teren sołectwa przebiega droga wojewódzka nr 683 (Prażmów–Dębówka). 4. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – siłownia zewnętrzna oraz miejsce odpoczynku obok szkoły podstawowej.
13.	Czarny Las	1. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu. 2. Zabytek wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków: cmentarz żołnierzy z I wojny światowej. 3. Miejsce do spotkań i integracji lokalnej społeczności – świetlica wiejska.
14.	Czersk	1. Zabytki wpisane do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa: układ urbanistyczny miasta średniowiecznego, kościół parafialny pw. Przemienienia Pańskiego z cmentarzem kościelnym, ruiny zamku z XIII–XIV w. 2. Zabytki wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków: kapliczka murowana z XIX w., most nad fosą otaczającą zamek zbudowany w latach 1762–66, cmentarz rzymsko-katolicki założony w XIV w. 3. Zachowane dziedzictwo kulturowe obszaru (kultywowanie tradycji, dbałość o zachowywanie i przekazywanie zwyczajów i tradycji) – Koło Gospodyń Wiejskich.

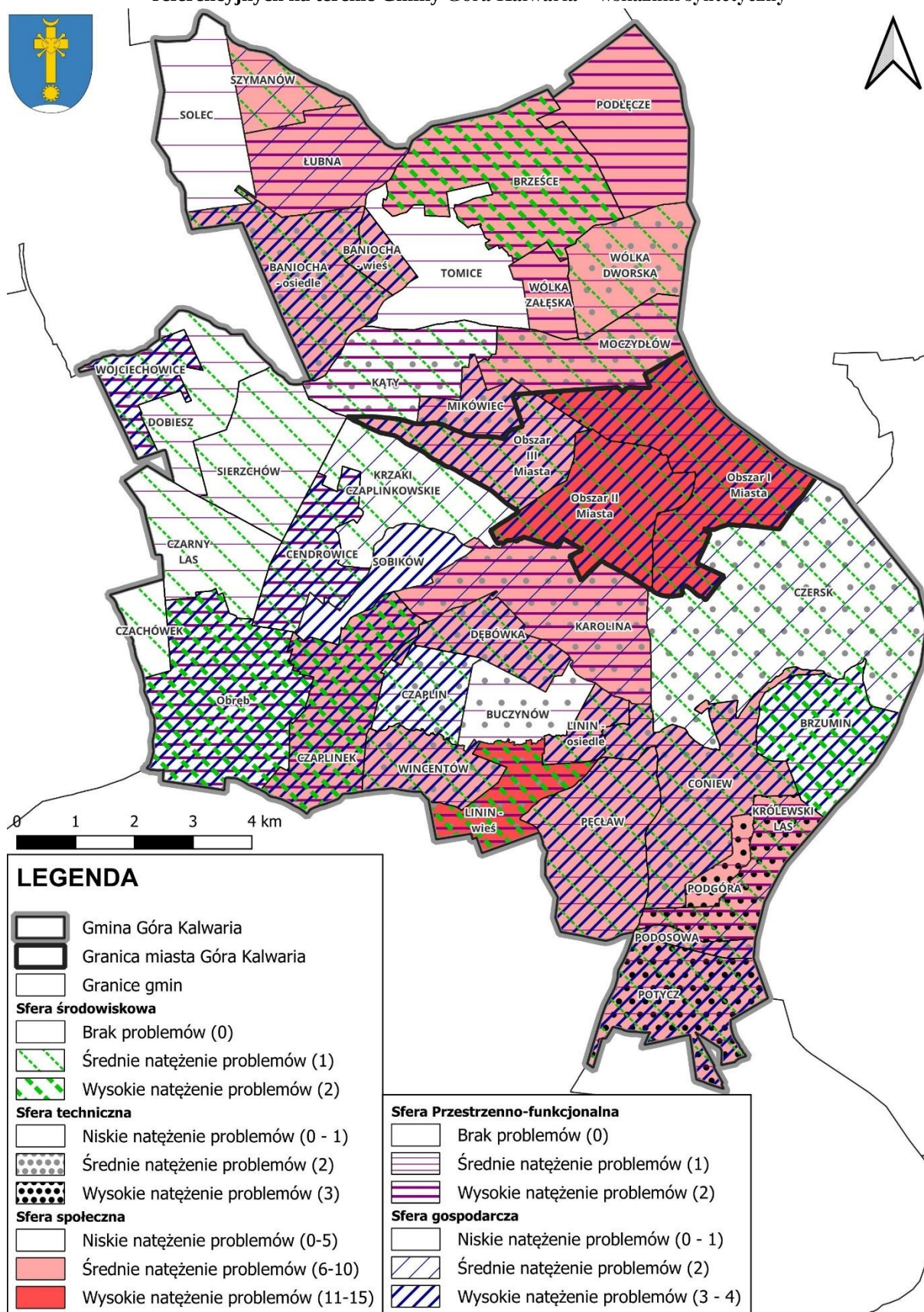
		4. Dziedzictwo kulturowe i historyczne związane z postacią Bony Sforza – pomnik na rynku. 5. Obiekty użyteczności publicznej – Filia Gminnej Biblioteki Publicznej. 6. Zaplecze edukacyjne – Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Czersku wraz z oddziałem przedszkolnym. 7. Placówka wychowania przedszkolnego – Baśniowy Domek na Przyborowiu w Czersku oraz niepubliczna placówka wychowania przedszkolnego – Przedszkole Niepubliczne Sióstr Służebniczego Niepokalanego Poczęcia NMP w Czersku. 8. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz jeden pomnik przyrody. 9. Zbiornik wodny rekreacyjny – Jezioro Czerskie. 10. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – siłownia zewnętrzna. 11. Korzystna lokalizacja – przez teren sołectwa przebiega droga wojewódzka nr 739 (Góra Kalwaria – Osieck).
15.	Coniew	1. Zachowane dziedzictwo kulturowe obszaru (kultywowanie tradycji, dbałość o zachowywanie i przekazywanie zwyczajów i tradycji) – Koło Gospodyń Wiejskich. 2. Zaplecze edukacyjne – Szkoła Podstawowa im. Władysława Reymonta w Coniewie wraz z oddziałem przedszkolnym. 3. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz pomnik przyrody. 4. Korzystna lokalizacja – przez teren sołectwa przebiega droga krajowa nr 79 (Warszawa – Bytom).
16.	Dębówka	1. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu. 2. Korzystna lokalizacja – przez teren sołectwa przebiega droga krajowa nr 50 (Ciechanów – Ostrów Mazowiecka) oraz droga wojewódzka nr 683 (Prażmów–Dębówka).
17.	Dobiesz	1. Zaplecze edukacyjne – Szkoła Podstawowa im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Dobieszu wraz z oddziałem przedszkolnym. 2. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu.
18.	Karolina	1. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz 6 pomników przyrody. 2. Zabytek wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków: park założony w XIX w.
19.	Kąty	1. Zabytek wpisany do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa: kopiec – mogiła z I wojny światowej z 1915 r. 2. Zaplecze edukacyjne – Szkoła Podstawowa im. Błogosławionego Ojca Papczyńskiego w Kątach. 3. Placówka wychowania przedszkolnego – Przedszkole Samorządowe w Kątach. 4. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną. 5. Korzystna lokalizacja – przez teren sołectwa przebiega droga krajowa nr 79 (Warszawa–Bytom).
20.	Królewski Las	1. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu.
21.	Krzaki Czaplinkowskie	1. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz trzy pomniki przyrody. 2. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną.
22.	Linin - wieś	1. Zabytek wpisany do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa: wiatrak koźlak z ok. 1850 r.

23.	Linin - osiedle	1. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną.
24.	Łubna	1. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną. 2. Korzystna lokalizacja – przez teren sołectwa przebiega droga wojewódzka 734 (Baniocha–Wygoda).
25.	Mikówec	1. Zabytek wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków – cmentarz ewangelicki założony w XIX w. 2. Walory przyrodnicze – dwa pomniki przyrody.
26.	Moczydłów	1. Materialne dziedzictwo kulturowe obszaru – trzy schrony (w tym jeden bojowy) z czasów I wojny światowej. 2. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz dwa pomniki przyrody. 3. Zabytek wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków – zbiorowa mogiła żołnierzy rosyjskich z okresu I wojny światowej. 4. Korzystna lokalizacja – przez teren sołectwa przebiega droga wojewódzka 724 (Warszawa – Góra Kalwaria).
27.	Obręb	1. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu. 2. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną.
28.	Pęcław	1. Zabytek wpisany do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa: murowano-kamienna kapliczka przydrożna z figurą Dzieciątka Jezus z 1831 r. 2. Ochotnicza Straż Pożarna. 3. Zachowane dziedzictwo kulturowe obszaru (kultywowanie tradycji, dbałość o zachowywanie i przekazywanie zwyczajów i tradycji) – Koło Gospodyń Wiejskich. 4. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną.
29.	Podgóra	1. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu. 2. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną.
30.	Podłęczce	1. Zachowane dziedzictwo kulturowe obszaru (kultywowanie tradycji, dbałość o zachowywanie i przekazywanie zwyczajów i tradycji) – Koło Gospodyń Wiejskich. 2. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną.
31.	Podosowa	1. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu, rezerwat przyrody „Łachy Brzeskie” oraz trzy pomniki przyrody.
32.	Potycz	1. Korzystna lokalizacja – przez teren sołectwa przebiega droga krajowa nr 79 (Warszawa–Bytom) oraz droga wojewódzka 731 (Potycz–Białobrzegi).
33.	Sierzchów	1. Zachowane dziedzictwo kulturowe obszaru (kultywowanie tradycji, dbałość o zachowywanie i przekazywanie zwyczajów i tradycji) – Koło Gospodyń Wiejskich. 2. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną. 3. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu.
34.	Sobików	1. Zabytki wpisane do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa: cmentarz przykościelny kościoła pw. św. Stanisława Biskupa z XV–XIX w. z drewnianą dzwonnica z 1670 r. oraz cmentarz parafialny rzymsko-katolicki z XVIII–XX w. 2. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu.

		3. Korzystna lokalizacja – przez teren sołectwa przebiega droga wojewódzka nr 683 (Prażmów–Dębówka).
35.	Solec	1. Zachowane dziedzictwo kulturowe obszaru (kultywowanie tradycji, dbałość o zachowywanie i przekazywanie zwyczajów i tradycji) – Koło Gospodyń Wiejskich. 2. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną i altana. 3. Walory przyrodnicze – Chojnowski Park Krajobrazowy oraz obszar Natura 2000 Łąki Solecckie.
36.	Szymanów	1. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną.
37.	Tomice	1. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną.
38.	Wincentów	1. Zachowane dziedzictwo kulturowe obszaru (kultywowanie tradycji, dbałość o zachowywanie i przekazywanie zwyczajów i tradycji) – Koło Gospodyń Wiejskich. 2. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną. 3. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz pomnik przyrody.
39.	Wojciechowice	1. Ochotnicza Straż Pożarna włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. 2. Zbytek wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków – wojenna mogiła z 1915 r. 3. Zachowane dziedzictwo kulturowe obszaru (kultywowanie tradycji, dbałość o zachowywanie i przekazywanie zwyczajów i tradycji) – Koło Gospodyń Wiejskich. 4. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu.
40.	Wólka Dworska	1. Walory przyrodnicze – Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu, rezerwat przyrody „Łachy Brzeskie” oraz obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły. 2. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną.
41.	Wólka Załęska	1. Tereny rekreacyjne i integrujące lokalną społeczność – plac zabaw z siłownią zewnętrzną. 2. Zabytek wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków: mogiła cmentarna z I wojny światowej – obelisk z polnego kamienia.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria oraz Rejestru Zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa

Mapa 11 Koncentracja negatywnych zjawisk we wszystkich sferach w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria – wskaźnik syntetyczny

Źródło: Opracowanie własne

4. Obszar zdegradowany na terenie Gminy Góra Kalwaria

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, *obszar zdegradowany* charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz stanem kryzysu w co najmniej jednej ze sfer dotyczących zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Ponadto ust. 2 wskazuje, że: „obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych...”.

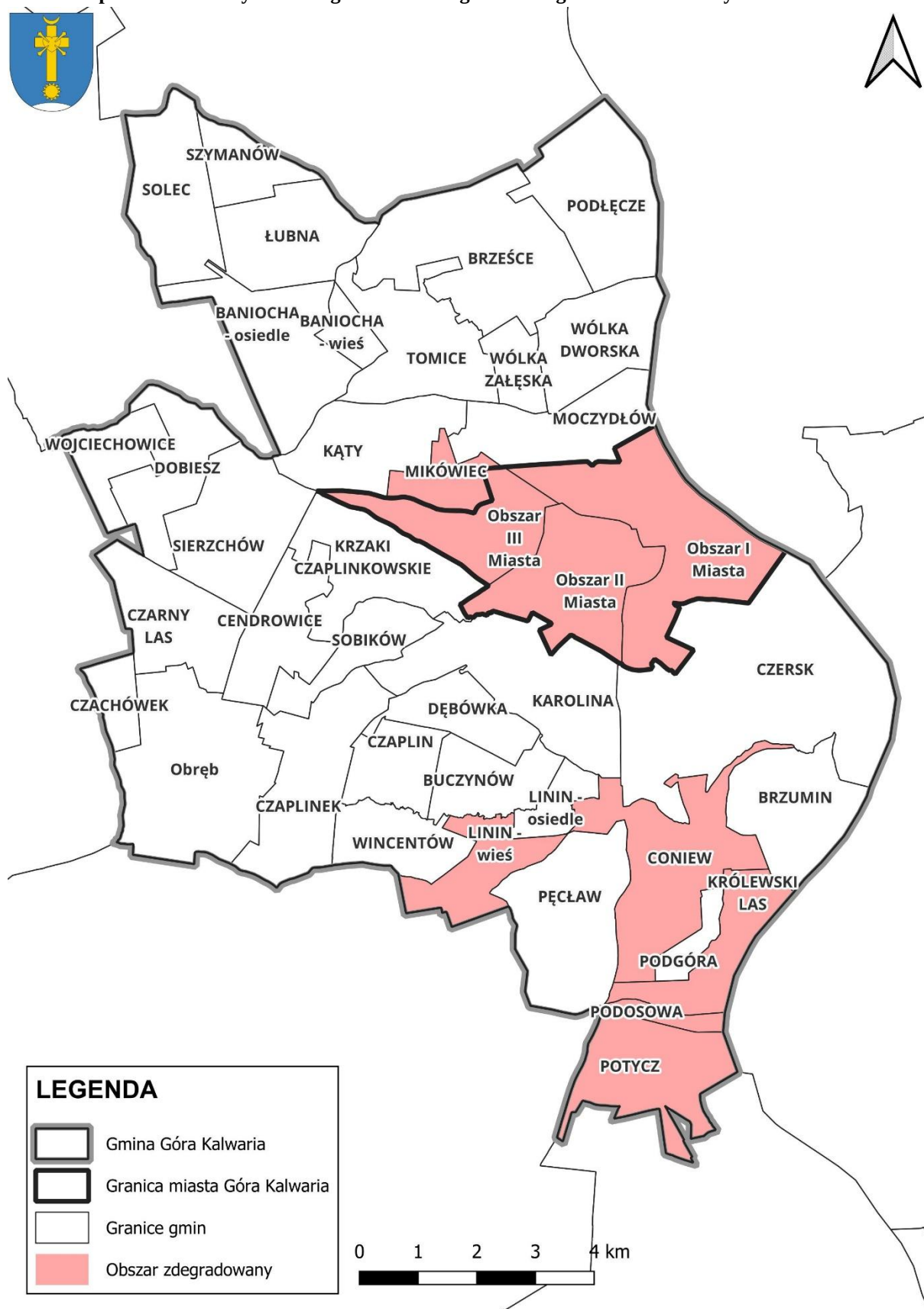
Na podstawie przeprowadzonego audytu gminnego wyznaczono obszar zdegradowany, na który składają się jednostki referencyjne charakteryzujące się problemami w sferze społecznej, przy jednoczesnym występowaniu problemów przynajmniej w jednej innej sferze oraz największą liczbą zidentyfikowanych negatywnych zjawisk, tj. ≥ 16 . Zgodnie z przedstawionymi założeniami, obszar zdegradowany na terenie Gminy Góra Kalwaria obejmuje jednostki: Obszar I Miasta (19), Obszar II Miasta (19), sołectwo Coniew (19), sołectwo Linin – wieś (19), Obszar III Miasta (16), sołectwo Królewski Las (16), Mikówec, (16), Podosowa (16), Potycz (16).

Wskazany obszar zajmuje 30,95 km², co stanowi 31,32% powierzchni gminy i jest zamieszkały przez 13 473 osoby, tj. 47,45% ogółu mieszkańców gminy (dane na koniec 2023 roku)³.

Granice obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Góra Kalwaria, wyznaczonego na podstawie niniejszej diagnozy, przedstawiono na mapie 12.

³ Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria.

Mapa 12 Granice wyznaczonego obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Góra Kalwaria

5. Obszar rewitalizacji na terenie Gminy Góra Kalwaria

Zgodnie z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji, obszar rewitalizacji to: „obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację (...). Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic”.

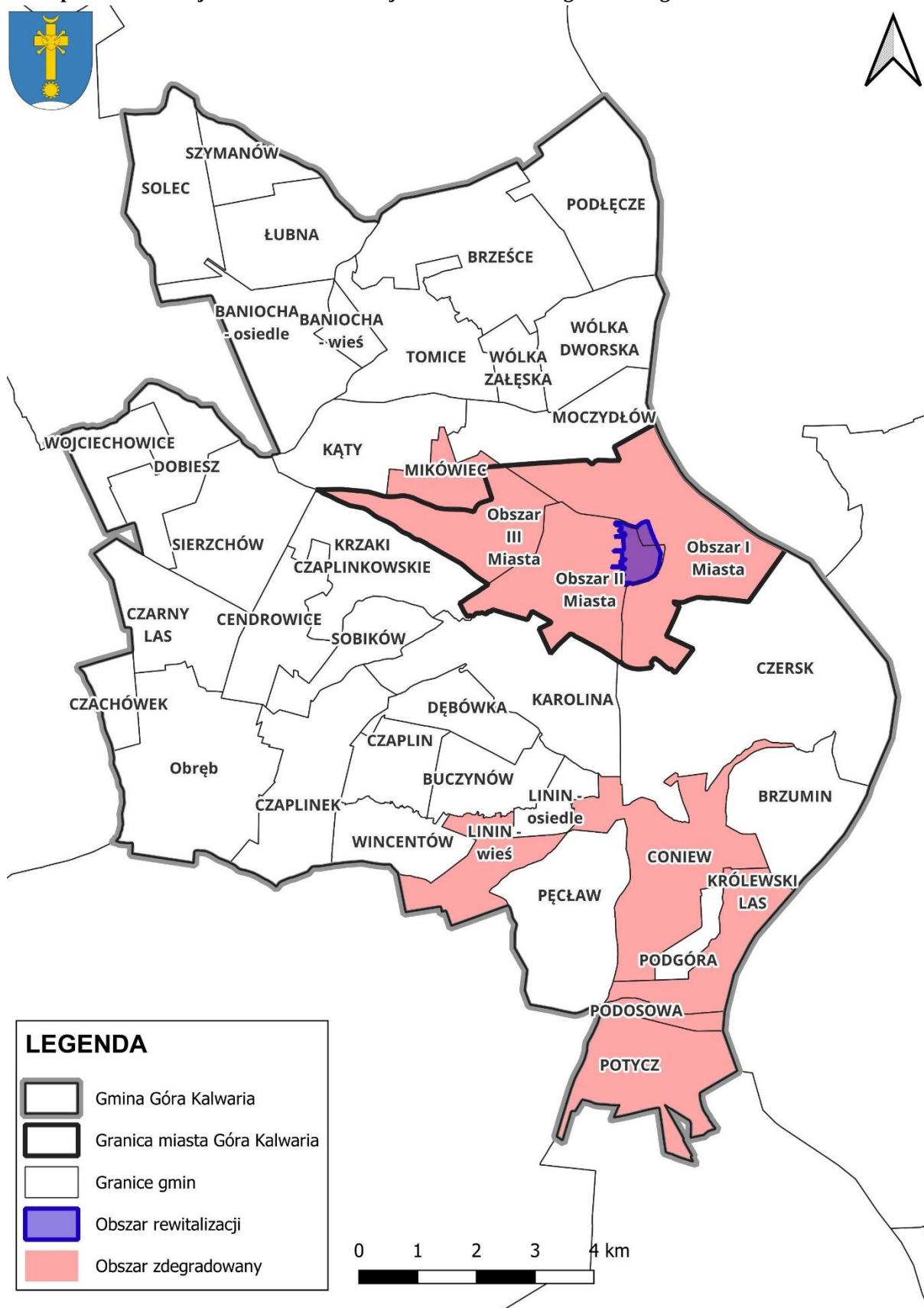
W związku z art. 10 ww. ustawy wyznaczony został obszar, na którym występuje natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej oraz środowiskowej, a jednocześnie mający istotne znaczenie dla rozwoju gminy i planowane jest na nim przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy, w podziale na jednostki referencyjne gminy i delimitacji obszaru zdegradowanego, wyznaczono obszar rewitalizacji będący częścią Obszaru I i Obszaru II Miasta Góra Kalwaria, którego granice przebiegają wzdłuż następujących ulic: por. Jana Białka, Księdza Zygmunta Sajny, Al. Wyzwolenia, 3 Maja, Marszałka Józefa Piłsudskiego, św. Antoniego, bp. Wierzbowskiego, Strażackiej, Adama Asnyka i Dominikańskiej, następnie obejmują fragmenty ulic Pijarskiej, Kilińskiego, Kalwaryjskiej, Armii Krajowej, Polnej, Partyzantów.

Wyznaczony obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 0,57 km² (0,4% powierzchni ogółem gminy) i jest zamieszkały przez 1 962 os. osób (6,91% ogólnej liczby mieszkańców gminy).

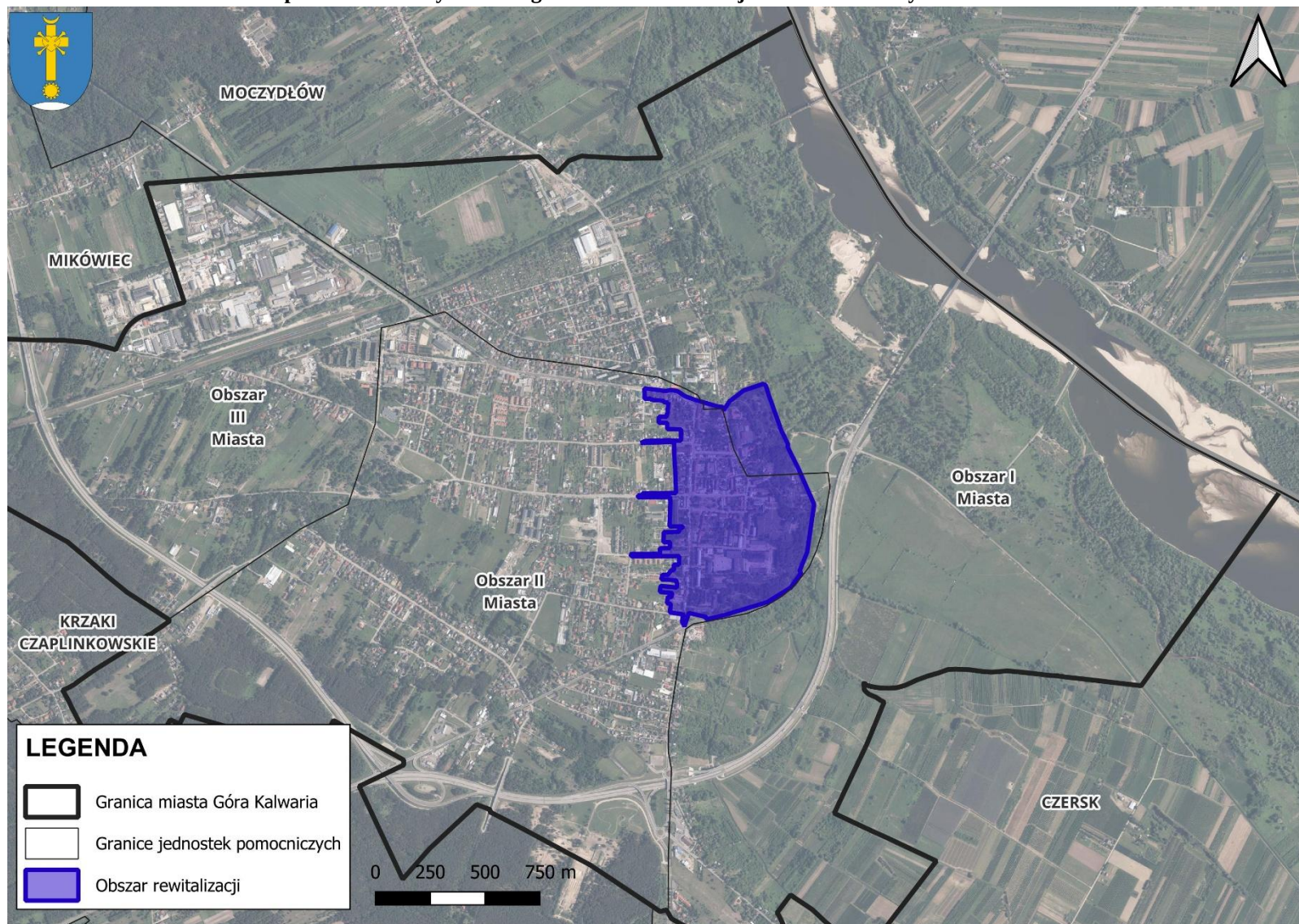
Lokalizację obszaru rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego przedstawiono na mapie 13, natomiast szczegółowy przebieg granic obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Góra Kalwaria zaznaczony został na mapie 14.

Mapa 13 Lokalizacja obszaru rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego w Gminie Góra Kalwaria

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 14 Granice wyznaczonego obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Góra Kalwaria

Źródło: Opracowanie własne

Wyznaczony obszar rewitalizacji charakteryzuje się natężeniem negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Negatywne zjawiska występują także w strefach środowiskowej oraz gospodarczej. Potwierdza to analiza ilościowa (wskaźnikowa) zamieszczona w tabeli 4 oraz analiza jakościowa (opisowa) zawarta w tabeli 5. Ponadto na mapach 15–32 przedstawiono wybrane wskaźniki obrazujące sytuację w analizowanych strefach w poszczególnych miejscowościach z terenu gminy oraz w Mieście Góra Kalwaria, które na potrzeby opracowania przedmiotowego dokumentu zostało podzielona na trzy obszary.

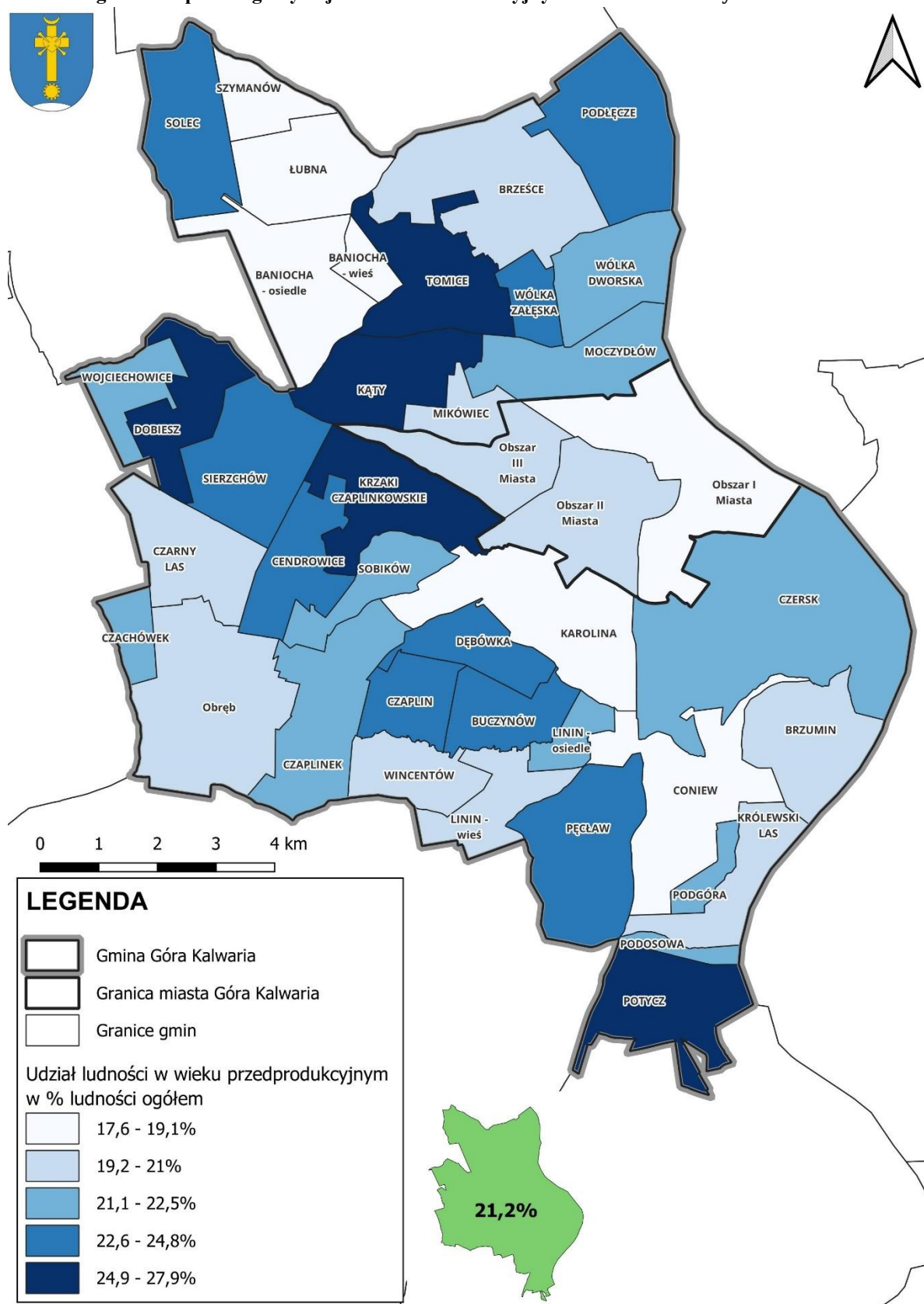
Tabela 4 Analiza ilościowa – zestawienie wskaźników dla obszaru rewitalizacji i Gminy Góra Kalwaria (dane za 2023 rok)

Nazwa wskaźnika	Jedn.	Obszar rewitalizacji	Średnia dla gminy
Sfera społeczna			
Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w % ludności ogółem	%	18,4	21,2
Udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem	%	51,2	54,5
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w % ludności ogółem	%	30,4	23,9
Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (wskaźnik obciążenia demograficznego)	szt.	95,2	82,7
Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	-	-1,2	-0,4
Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	-	-0,5	1,4
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania	%	3,0	2,4
Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem	%	60,0	39,7
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	szt.	4,6	2,4
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	1,6	0,8
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	1,2	0,6
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	1,1	0,5
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	1,0	0,5
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	0,2	0,1
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	0,0	0,1
Liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta" na 10 tys. mieszkańców	szt.	30,6	20,4

Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania (Stowarzyszenia rejestrowe, fundacje, uczniowskie kluby sportowe, kluby sportowe, stowarzyszenia zwykłe, OSP)	szt.	4,6	1,6
Frekwencja w wyborach parlamentarnych (X 2019)	%	65,8	65,3
Strefa gospodarcza			
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	szt.	14,27	14,33
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	szt.	0,66	0,83
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych z rejestru REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	szt.	0,31	0,58
Liczba nowo zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	szt.	0,70	1,21
Strefa przestrzenno-funkcjonalna			
Powierzchnia terenów zagospodarowanych na działalność sportową, rekreacyjną, kulturową i turystyczną przypadająca na 10 tys. mieszkańców	ha	0,08	0,09
Udział długości dróg nie asfaltowych w ogólnej długości dróg	%	0,00	10,63
Sfera techniczna			
Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców	szt.	0	2
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych	%	100,0	89,2
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych	%	90,2	48,2
Sfera środowiskowa			
Ilość odpadów stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi lub stanu środowiska azbest	tona	1,695	98 819
Ilość unieszkodliwionego azbestu w przeliczeniu na 1 mieszkańca	tona	0,0	5,1

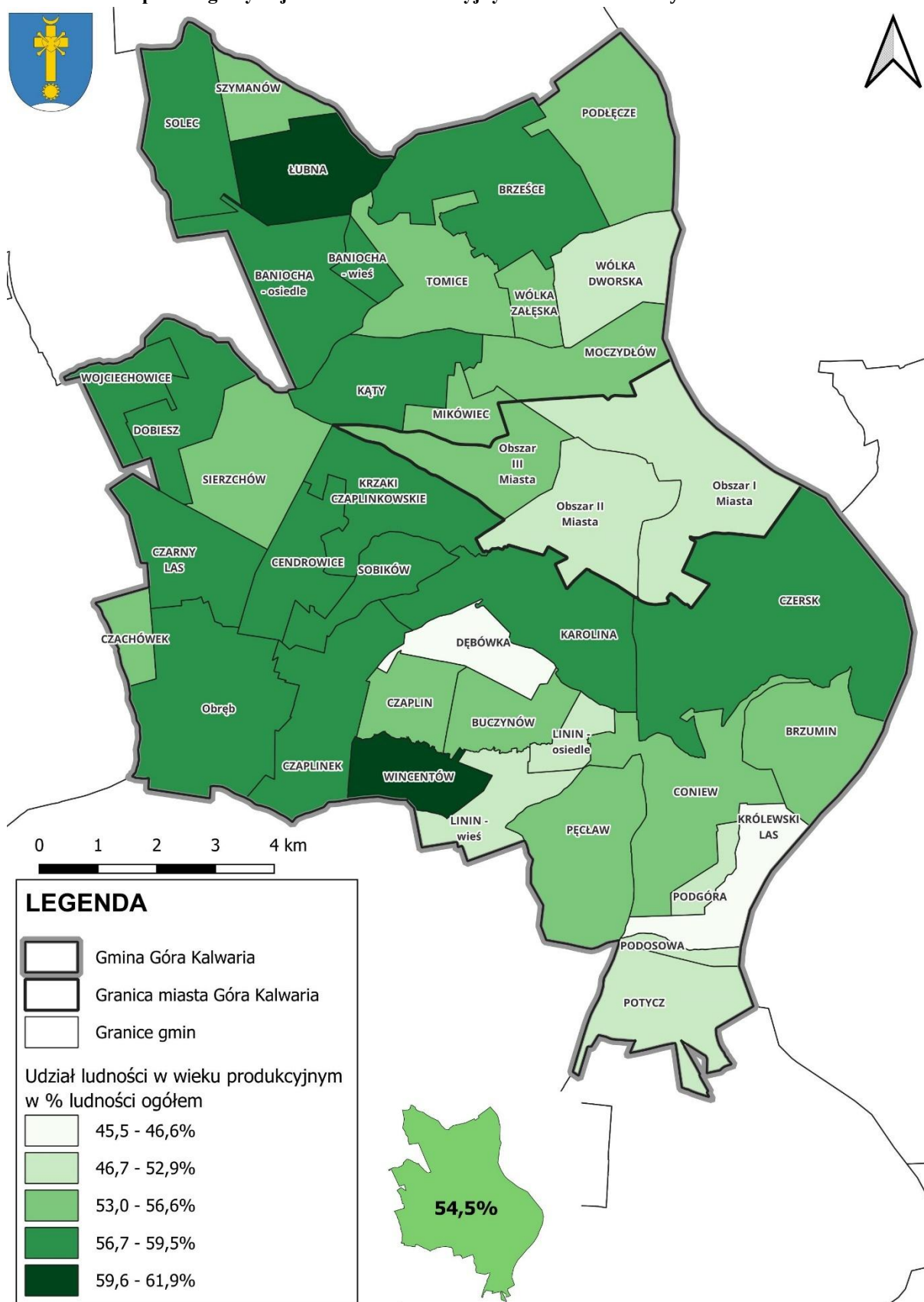
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria, Państwowej Komisji Wyborczej, Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii, Powiatowego Urzędu Pracy w Piasecznie

Mapa 15 Rozkład wartości wskaźnika „udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w % ludności ogółem” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

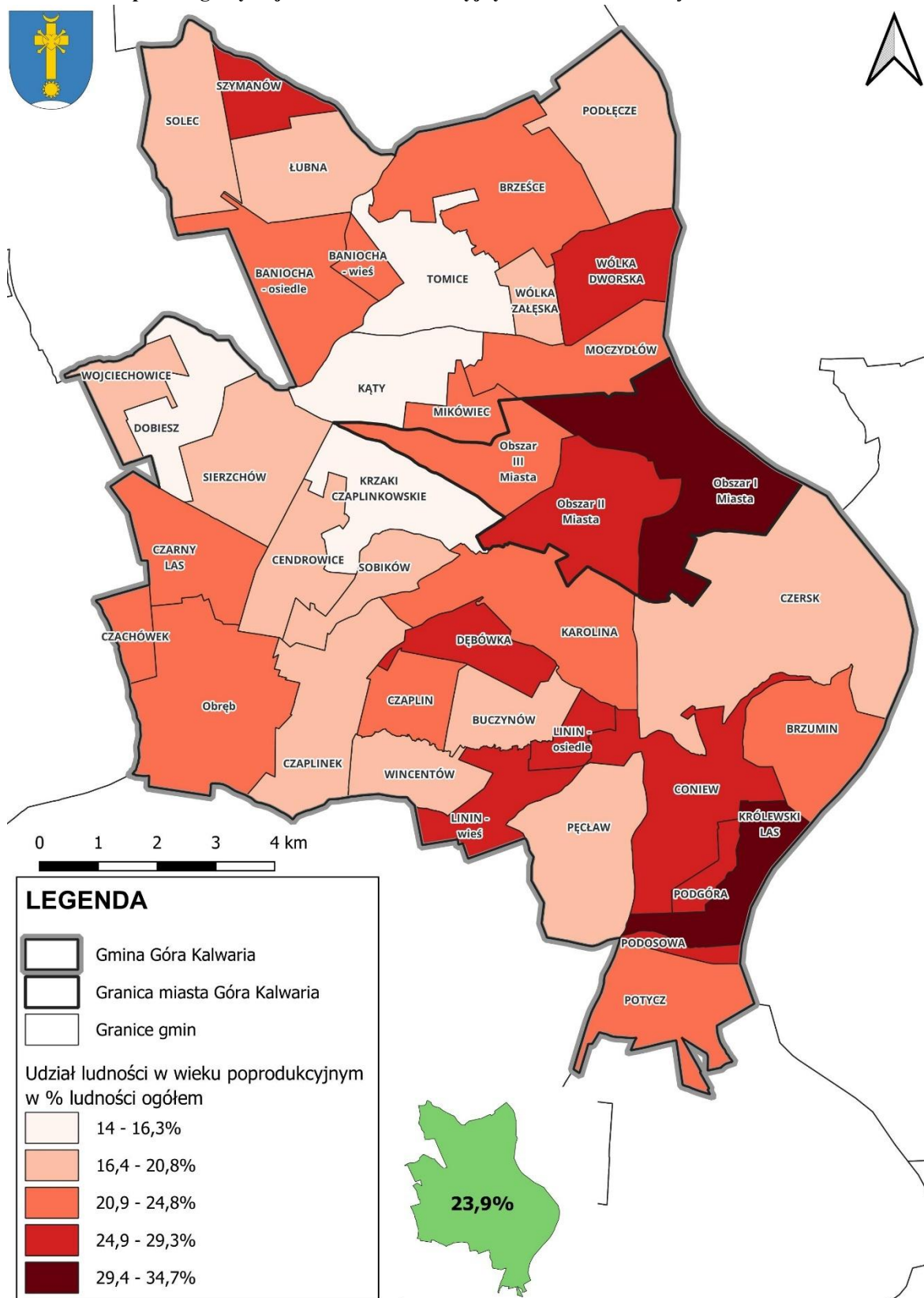
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria

Mapa 16 Rozkład wartości wskaźnika „udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

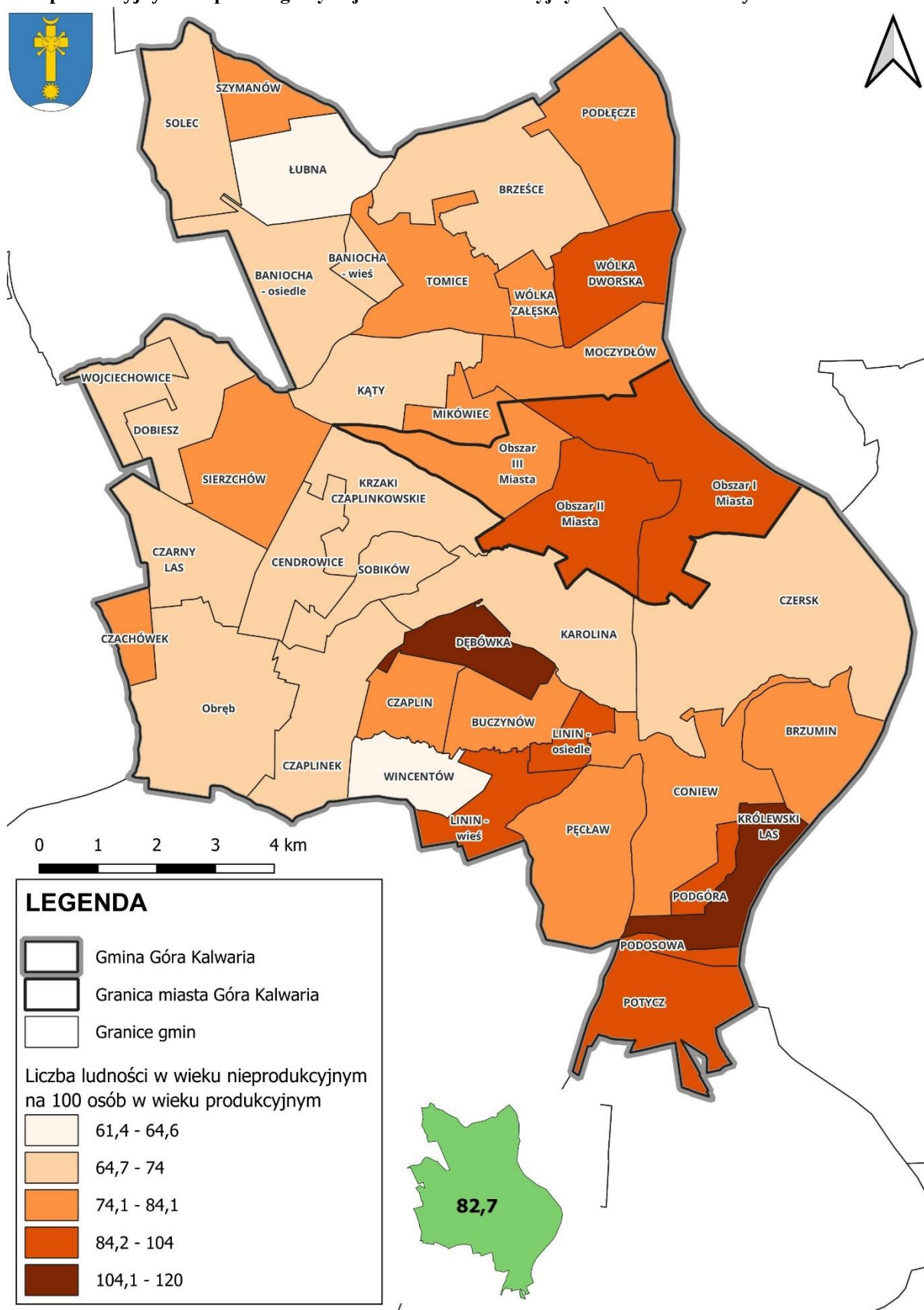
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria

Mapa 17 Rozkład wartości wskaźnika „udział ludności w wieku poprodukcyjnym w % ludności ogółem” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

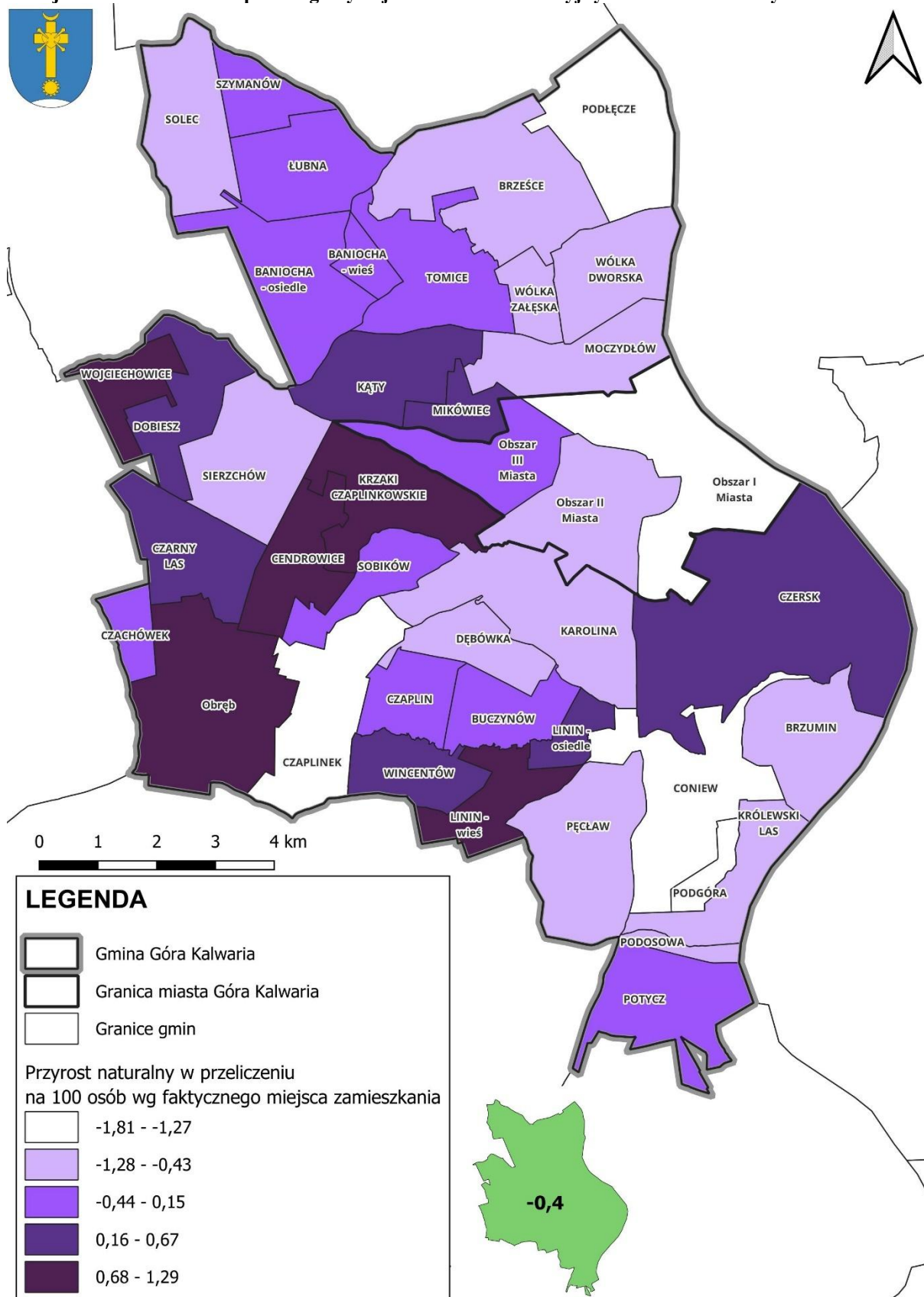
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria

Mapa 18 Rozkład wartości wskaźnika „liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

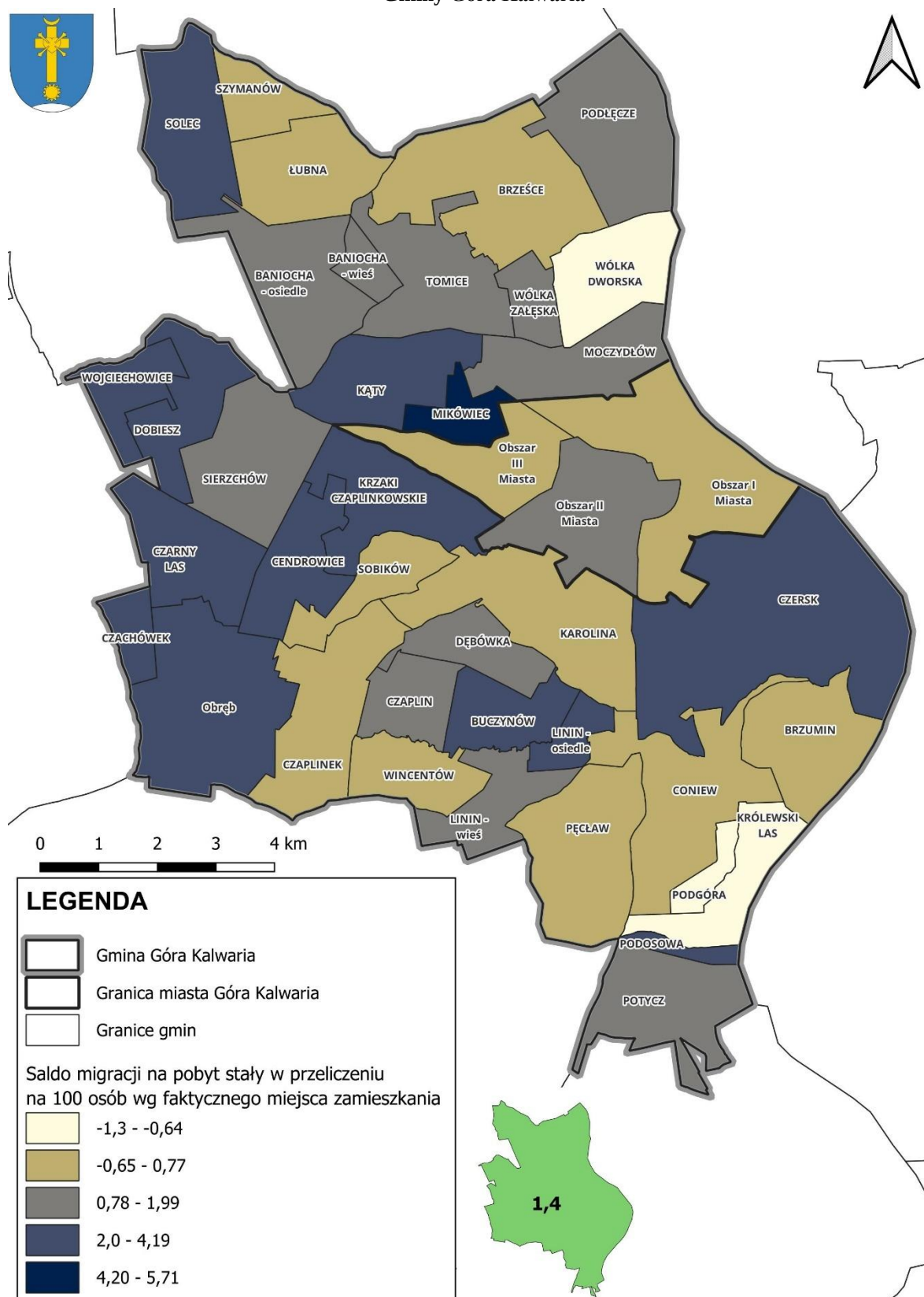
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria

Mapa 19 Rozkład wartości wskaźnika „przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

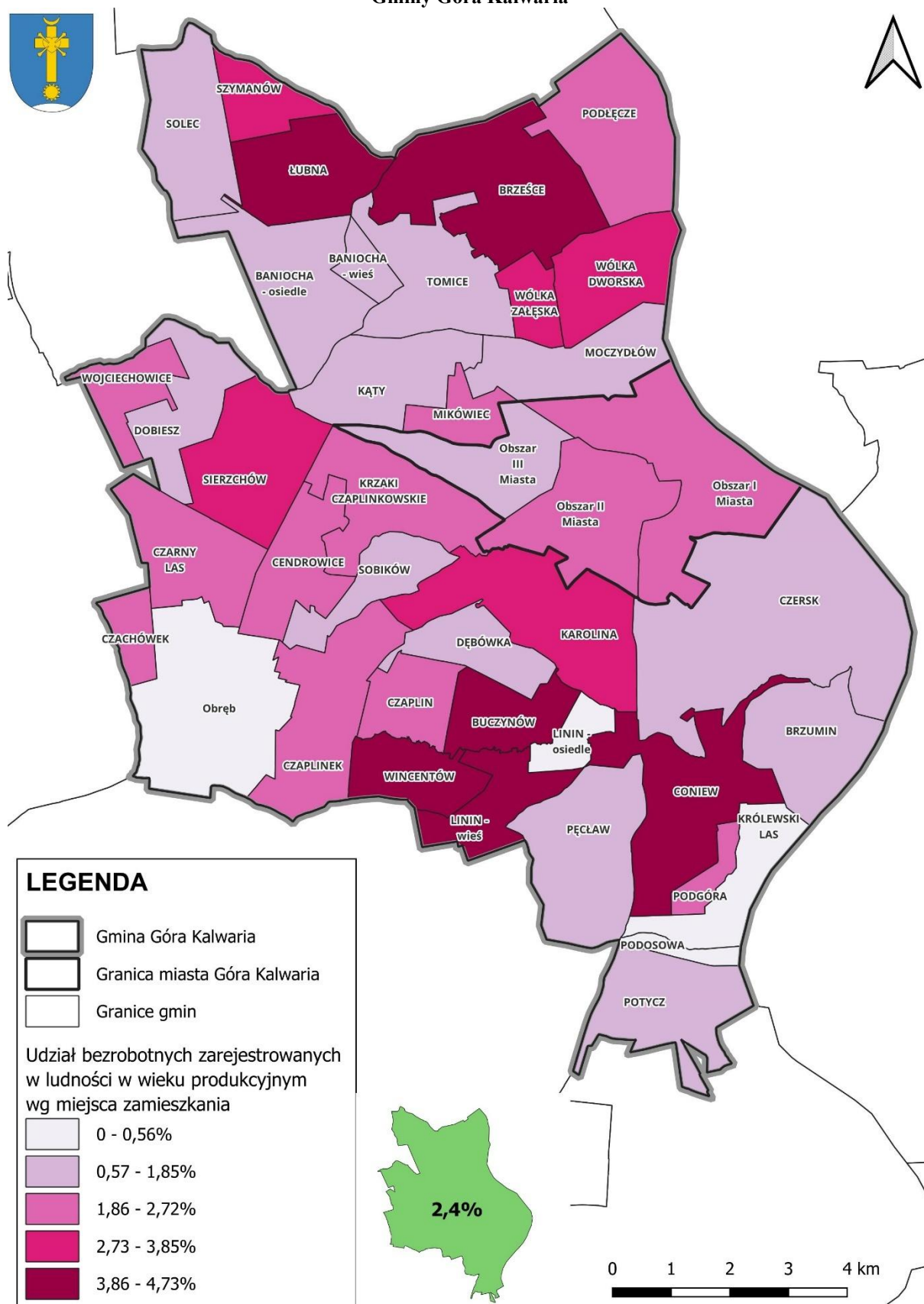
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria

Mapa 20 Rozkład wartości wskaźnika „saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

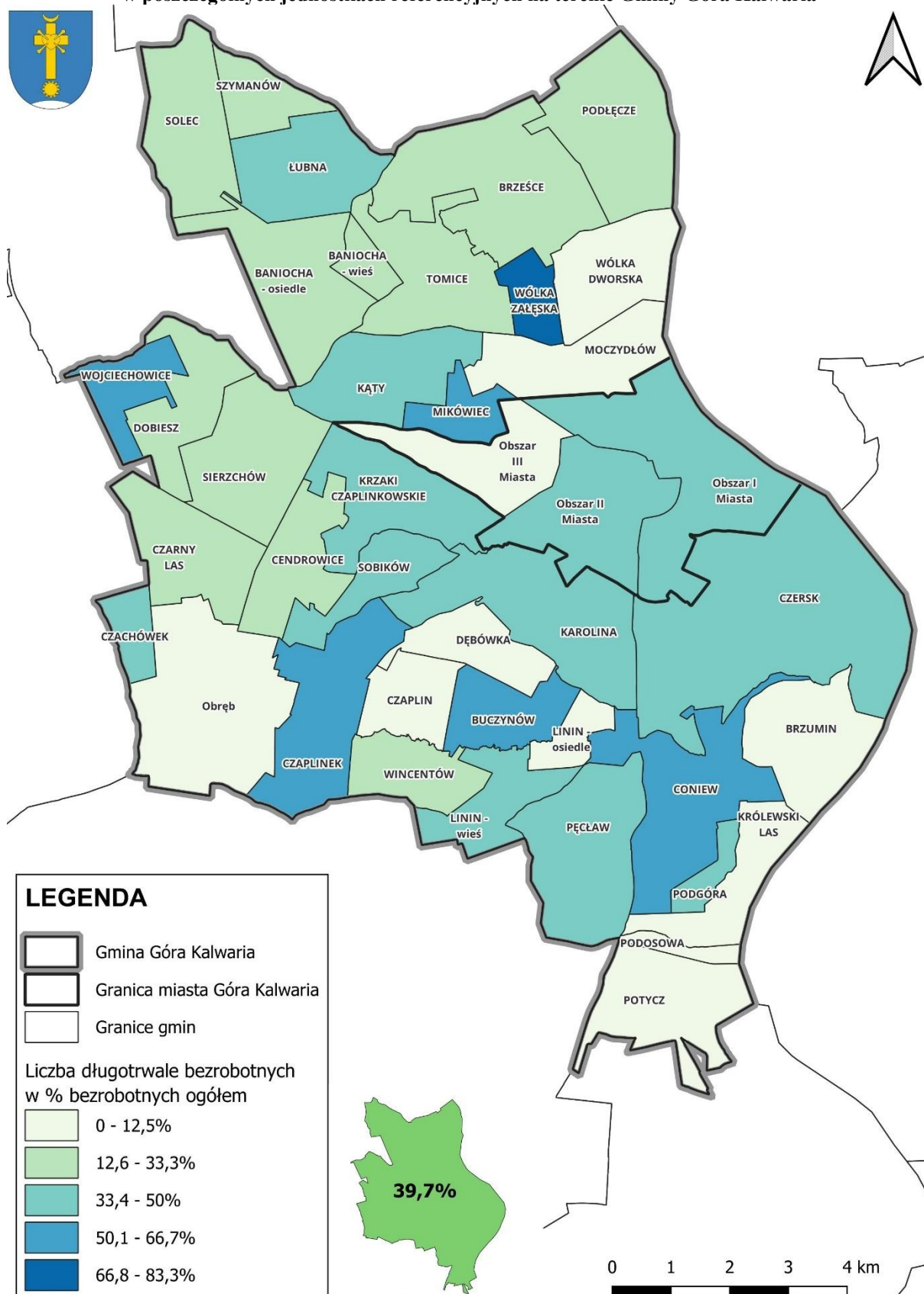
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria

Mapa 21 Rozkład wartości wskaźnika „udział bezrobotnych zarejestrowanych w ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

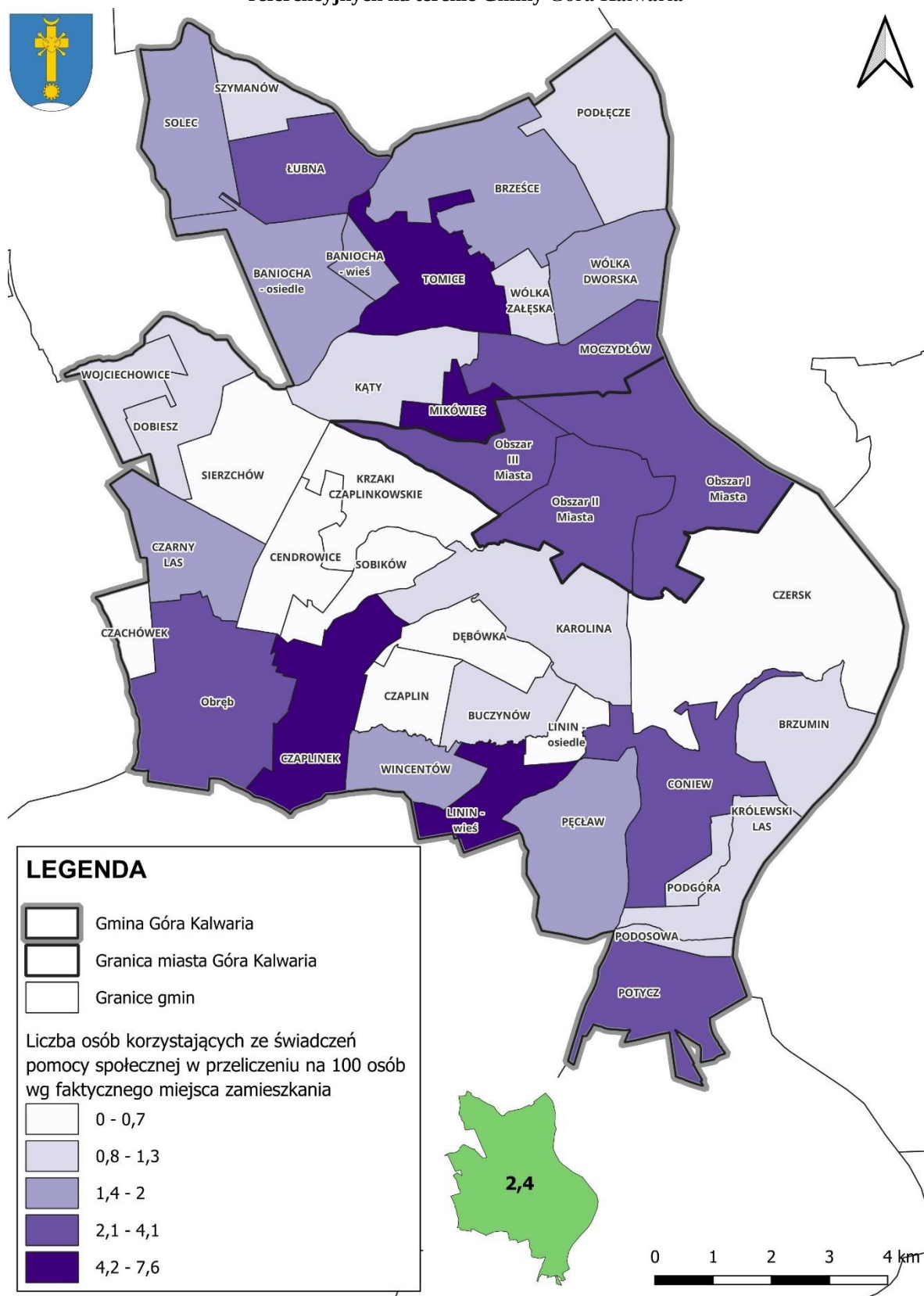
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Piasecznie

Mapa 22 Rozkład wartości wskaźnika „liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

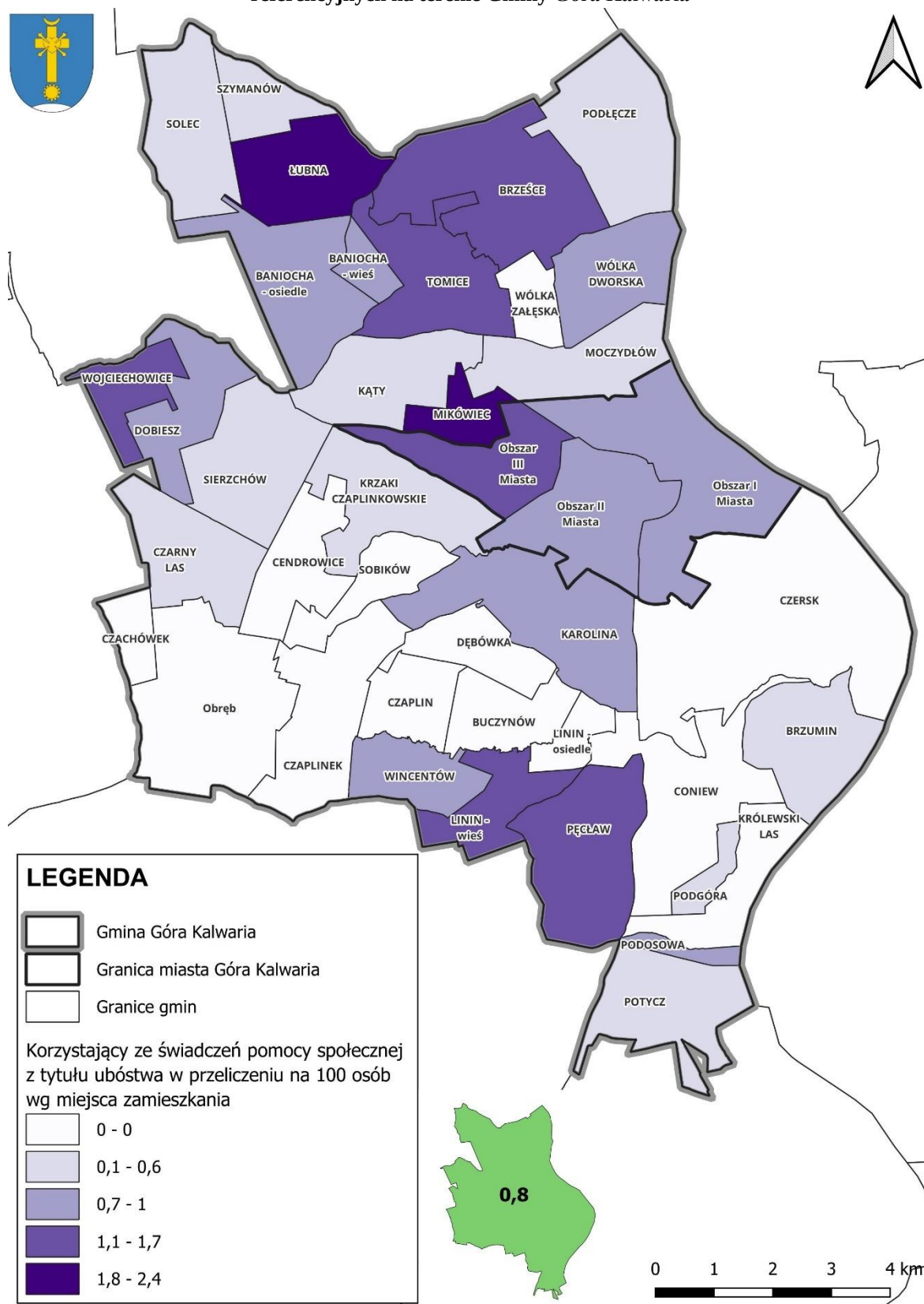
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Piasecznie

Mapa 23 Rozkład wartości wskaźnika „liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

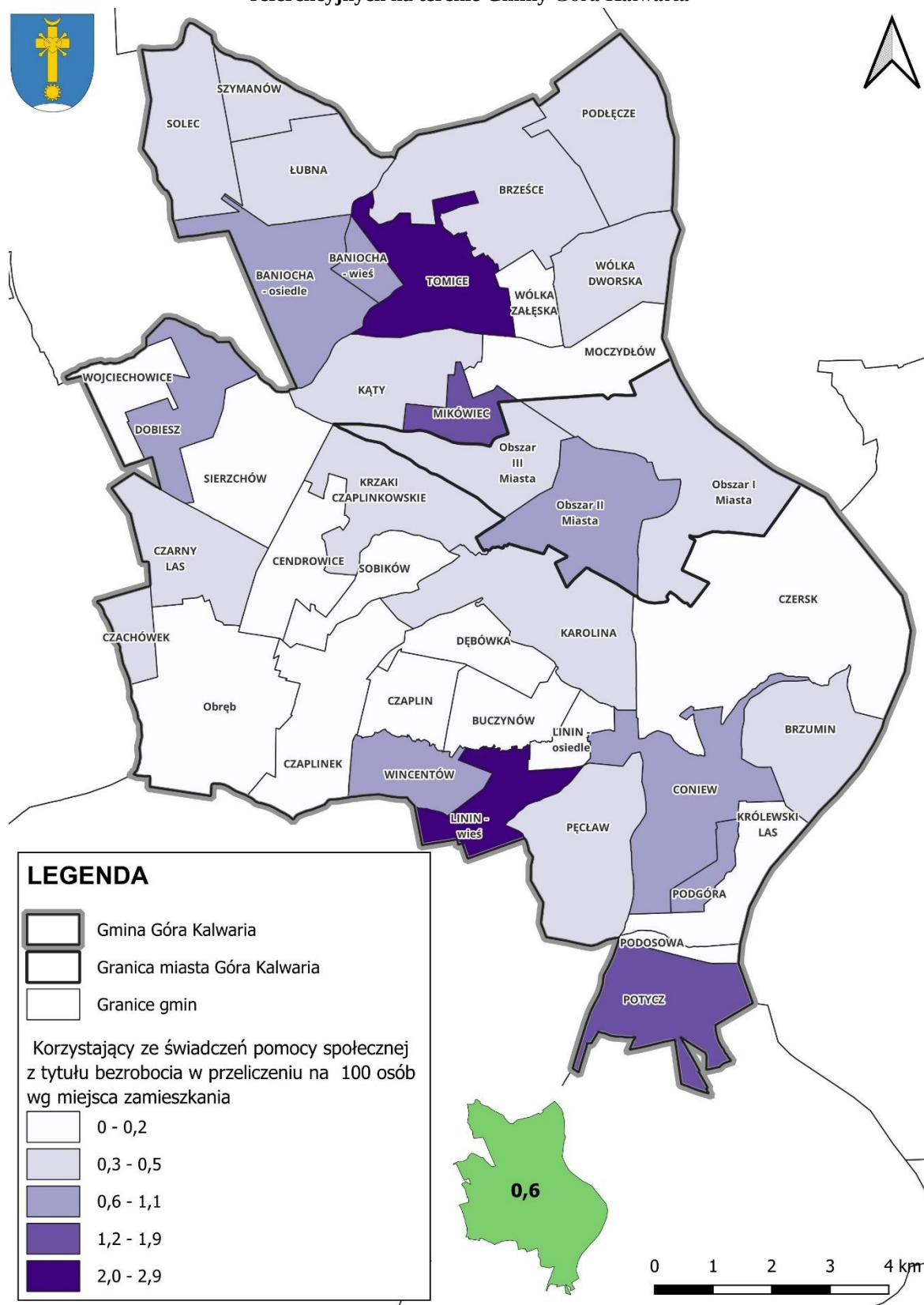
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii

Mapa 24 Rozkład wartości wskaźnika „liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

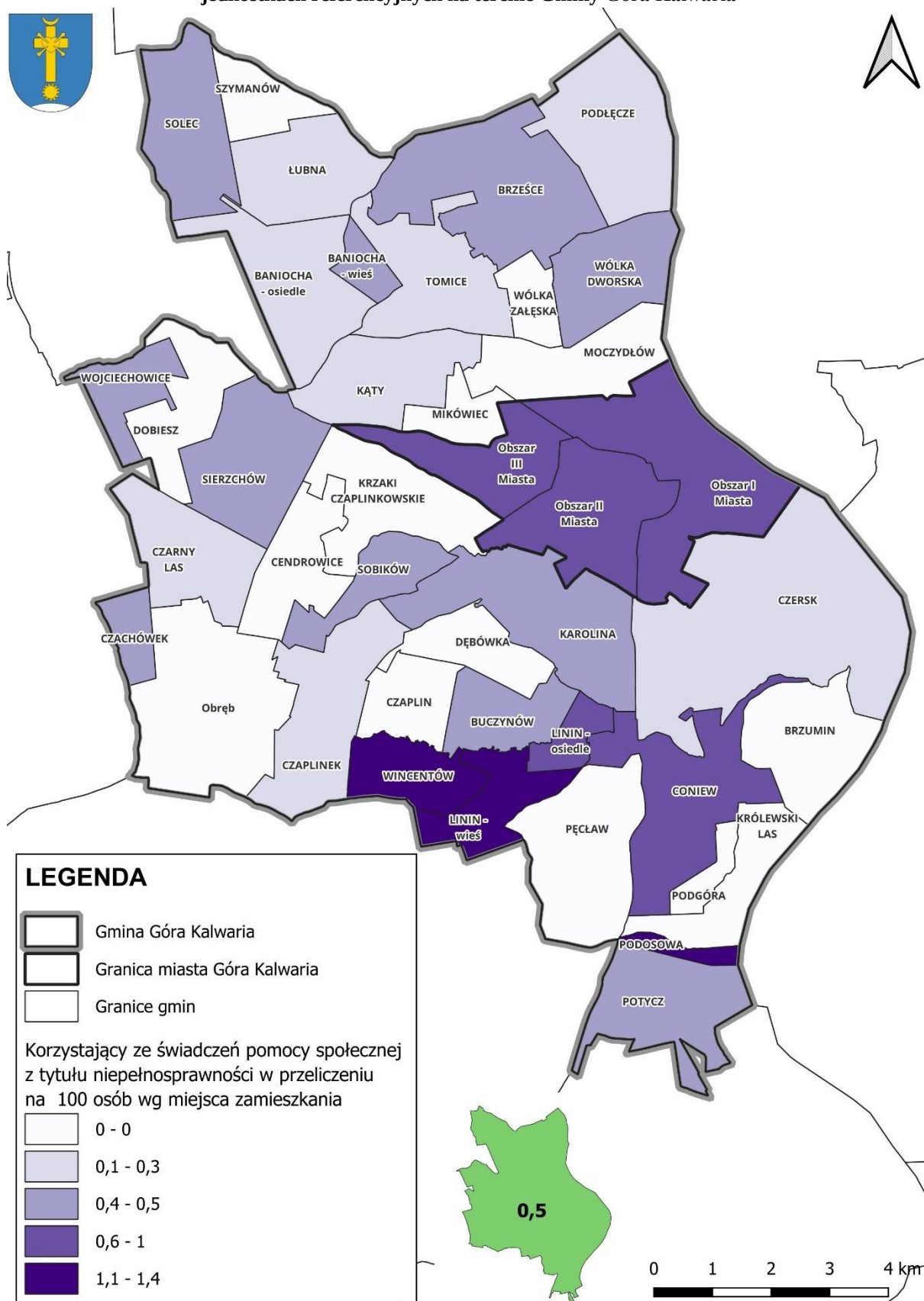
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii

Mapa 25 Rozkład wartości wskaźnika „liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

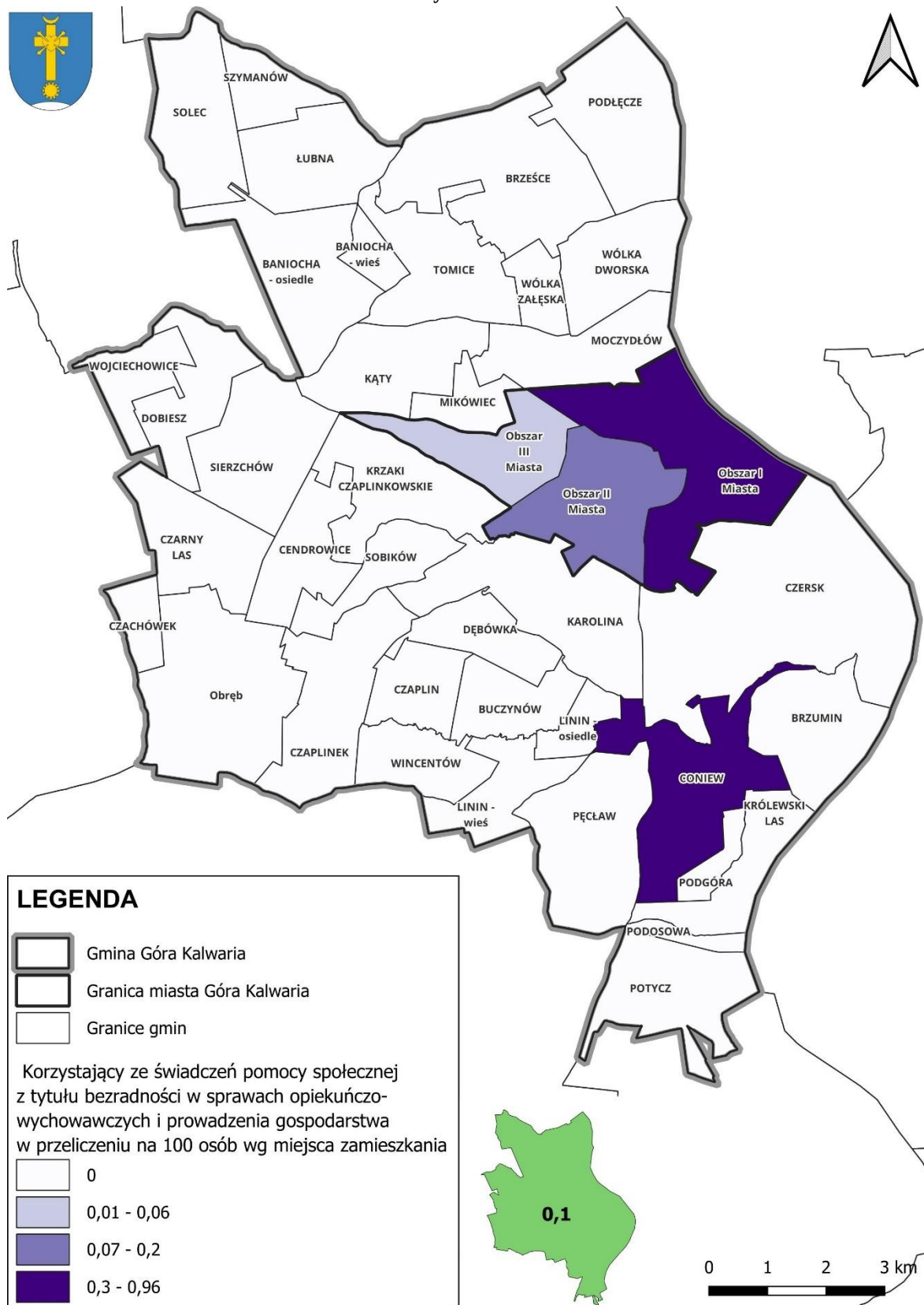
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii

Mapa 26 Rozkład wartości wskaźnika „liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

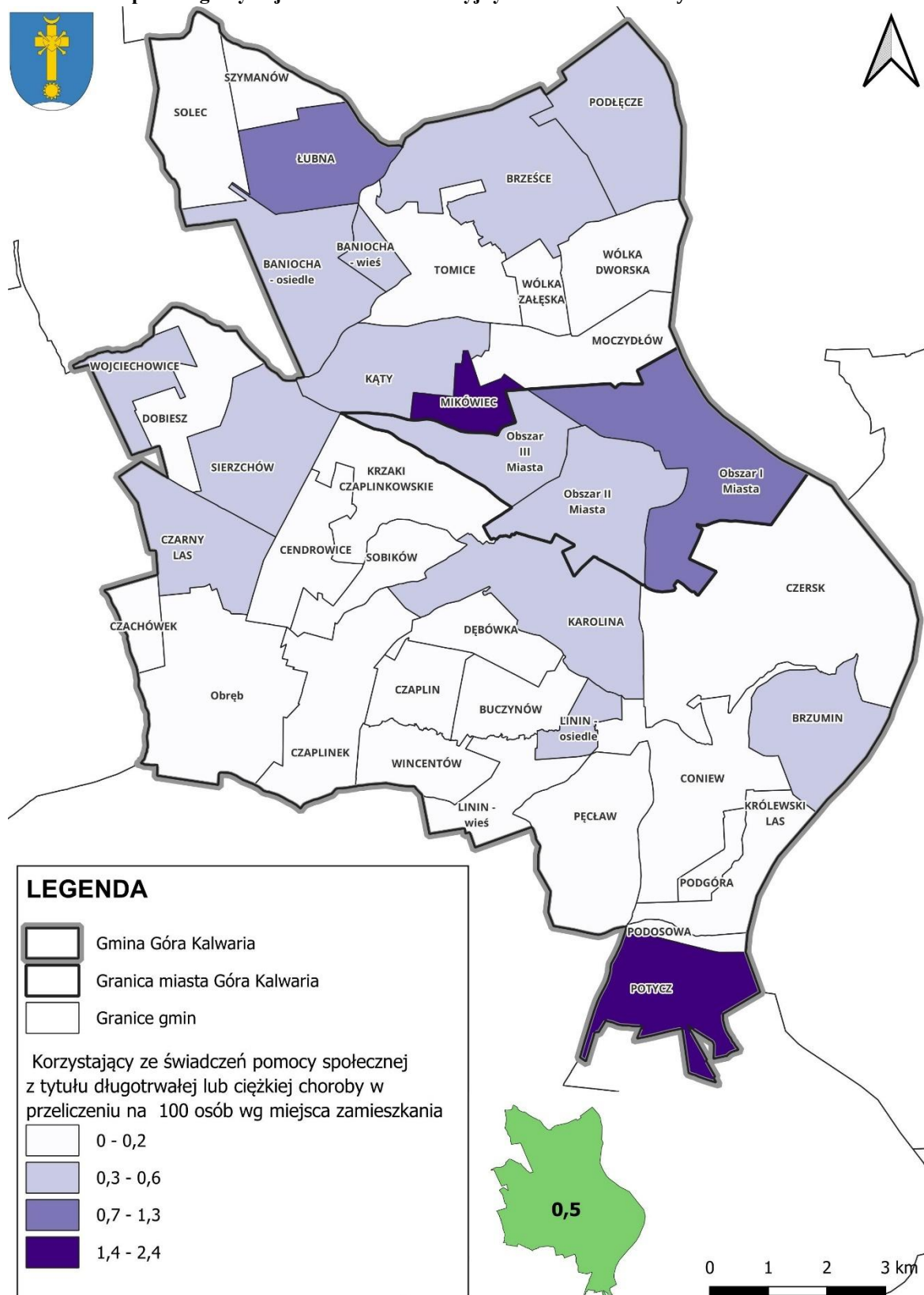
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii

Mapa 27 Rozkład wartości wskaźnika „liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

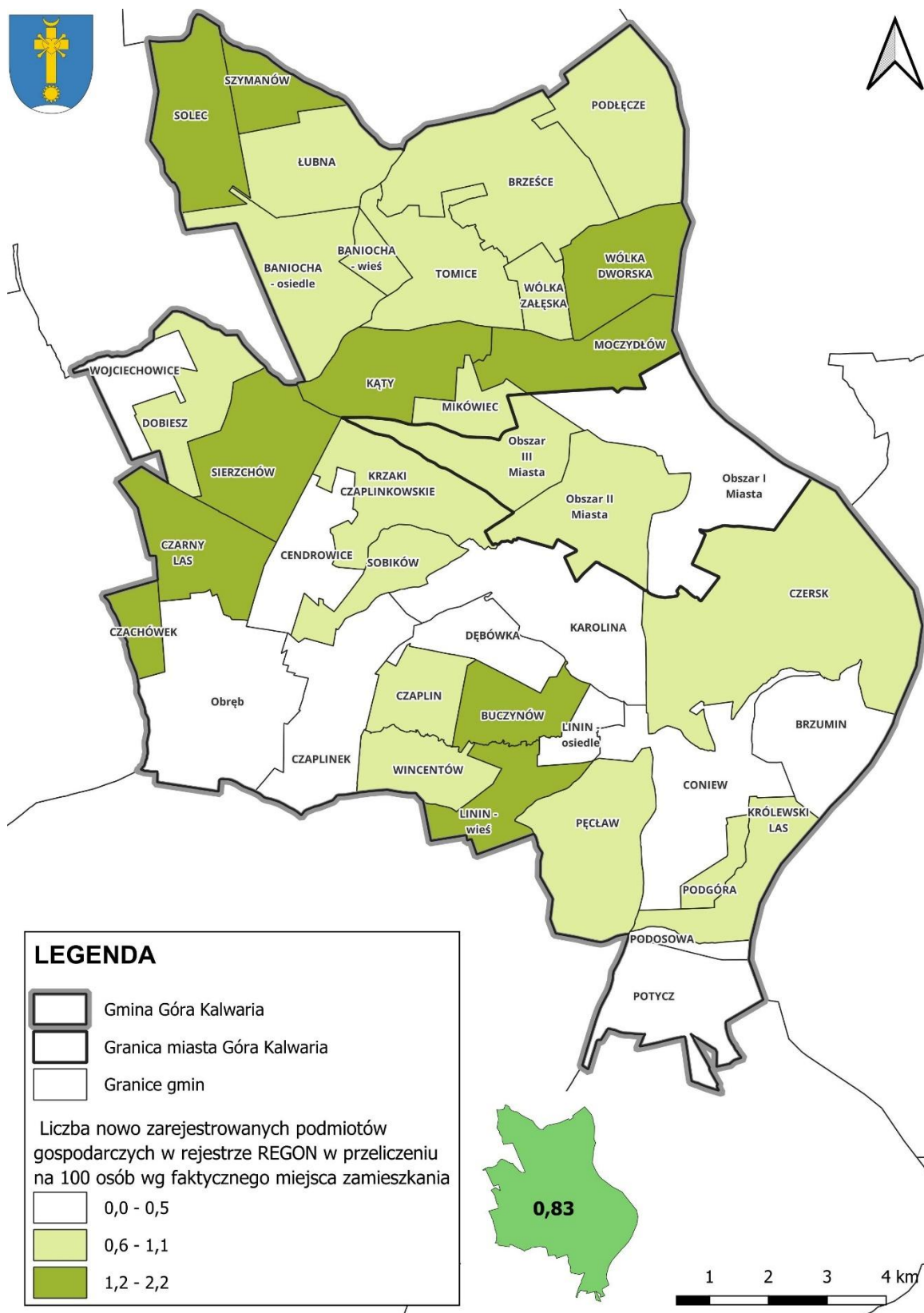
Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii

Mapa 28 Rozkład wartości wskaźnika „liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

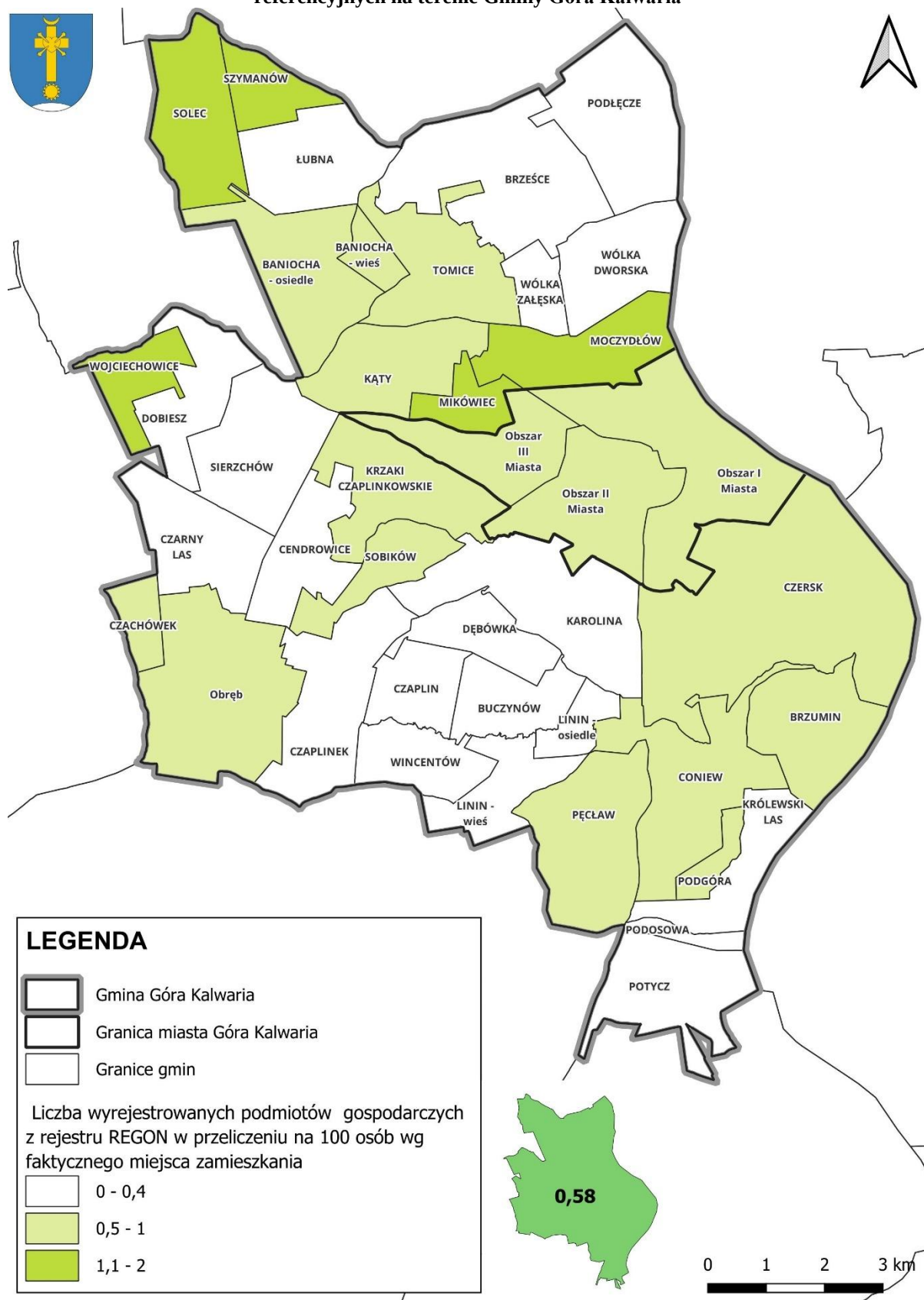
Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii

Mapa 29 Rozkład wartości wskaźnika „liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

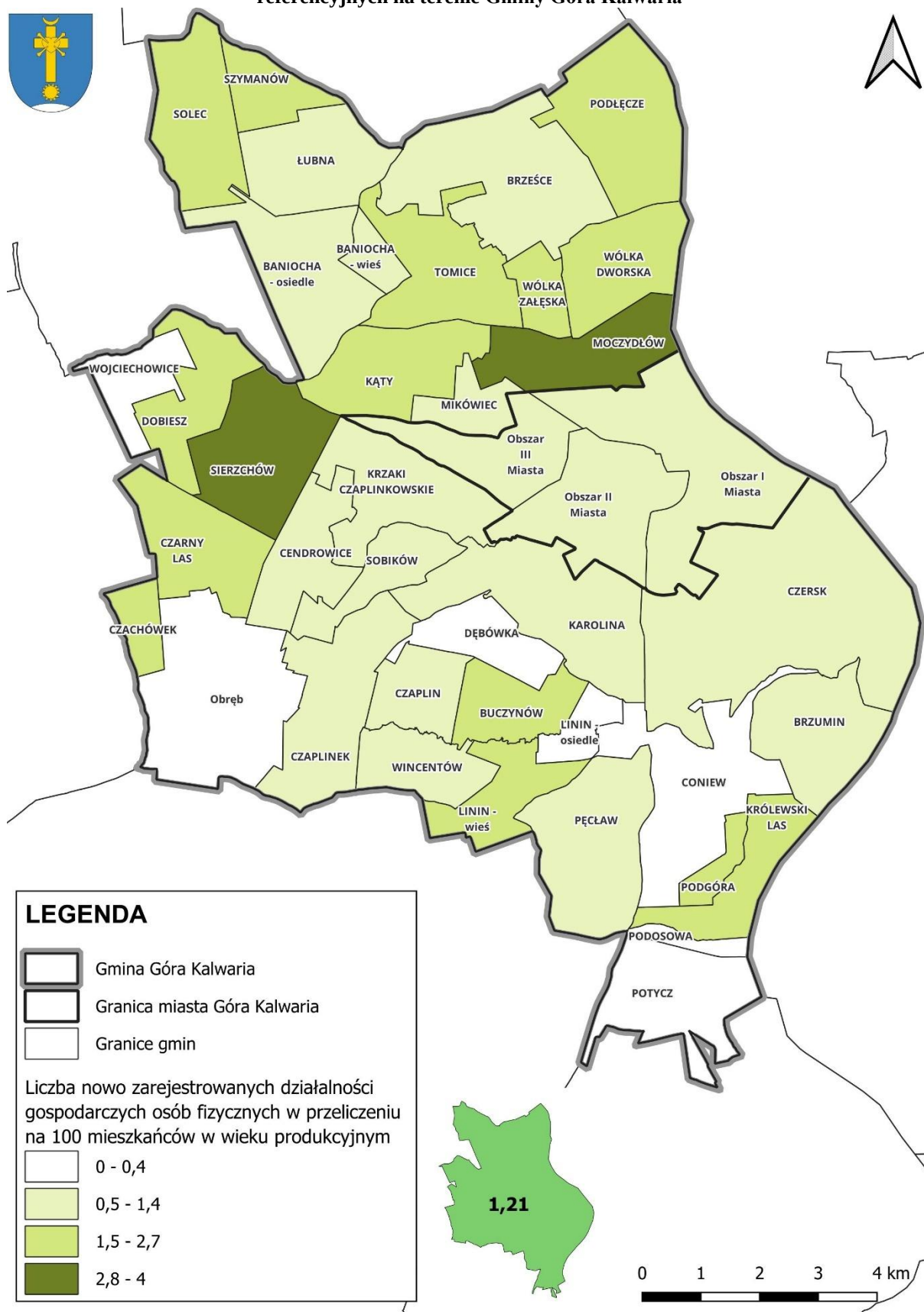
Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Mapa 30 Rozkład wartości wskaźnika „liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych z rejestru REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

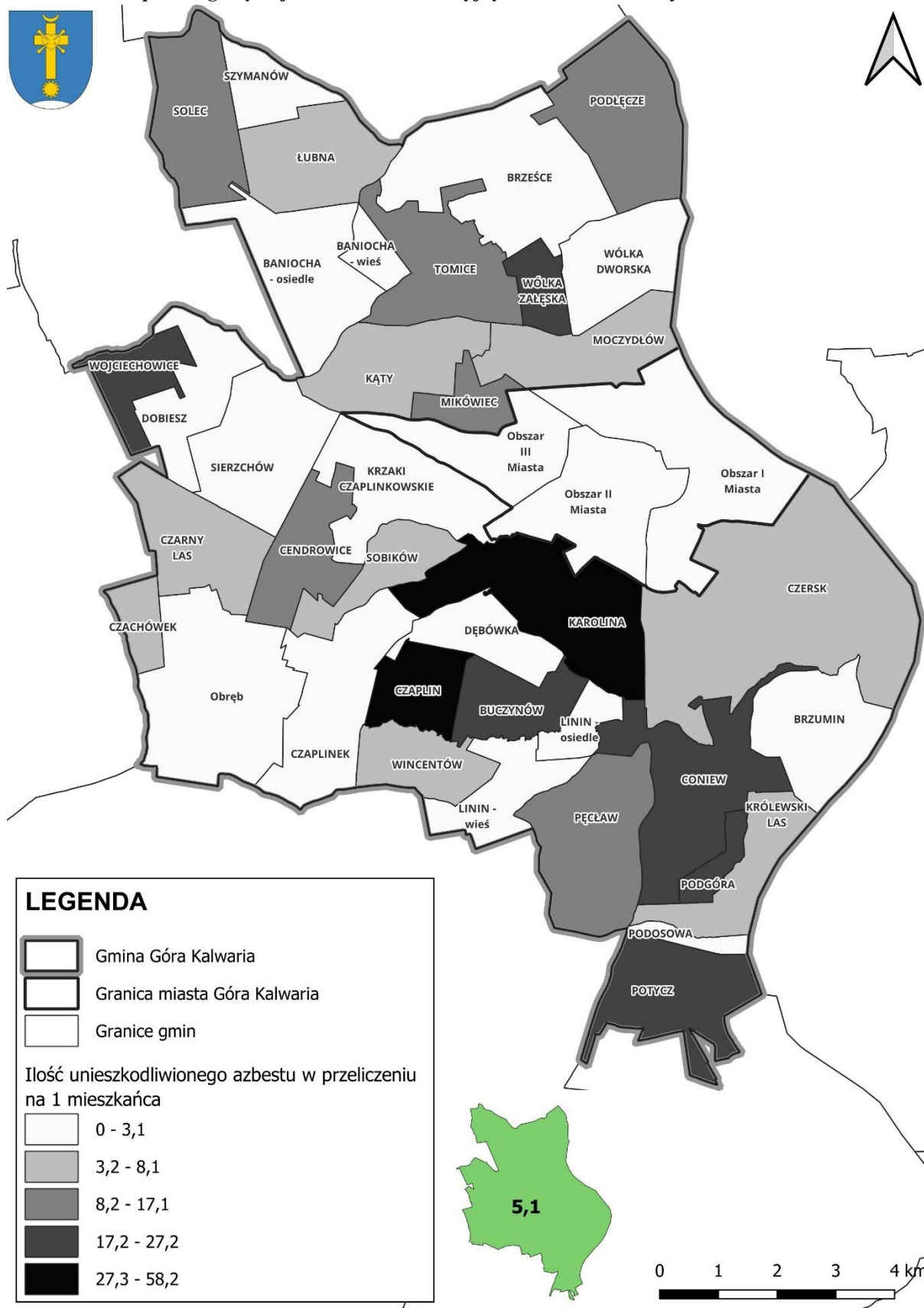
Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Mapa 31 Rozkład wartości wskaźnika „liczba nowo zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Mapa 32 Rozkład wartości wskaźnika „ilość unieszkodliwionego azbestu w przeliczeniu na 1 mieszkańca” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria

Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria

Tabela 5 Analiza jakościowa – charakterystyka negatywnych zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej na wyznaczonym obszarze rewitalizacji

Sfera	Charakterystyka negatywnych zjawisk
Spoleczna	1. Niekorzystna struktura ludności – starzejące się społeczeństwo (wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym oraz niski udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym). 2. Ujemny poziom przyrostu naturalnego. 3. Wysoka liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz bezradności. 4. Niepokojący poziom przemocy domowej wyrażony w liczbie wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”. 5. Problemy mieszkańców obszaru w zakresie poszukiwania miejsc pracy – wysoki poziom długotrwale bezrobotnych mieszkańców.
Gospodarcza	1. Niewykorzystany potencjał gospodarczy. 2. Niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców obszaru w porównaniu do średniej dla całej gminy – mała liczba nowo zarejestrowanych podmiotów oraz niewystarczająca liczba nowo zarejestrowanych działalności gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne.
Przestrzenno-funkcjonalna	1. Niedostateczne wyposażenie przestrzeni publicznych w infrastrukturę społeczną, sportową i rekreacyjną. 2. Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczna i okołoturystyczna. 3. Niewykorzystywane walory przyrodnicze.
Techniczna	1. Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną. 2. Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych.
Środowiskowa	1. Występowanie odpadów stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia – azbest. 2. Mała i niewystarczająca ilość unieszkodliwionego azbestu. 3. Przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu określonego ze względu na ochronę zdrowia (za rok 2023).

Źródło: Opracowanie własne

Na powyższą sytuację wpływ ma wiele czynników. Ogólna liczba ludności w Gminie Góra Kalwaria zwiększyła się w 2023 roku w porównaniu do roku 2019. Wzrost liczby ludności wystąpił zarówno na obszarach wiejskich, jak i na terenie miasta. Przy czym w Mieście Góra Kalwaria liczba ludności wzrosła jedynie o 0,17%, przy 4,92% wzroście na obszarach wiejskich. Przyrost naturalny w gminie utrzymywał się na ujemnym poziomie – przy czym w mieście osiągał zdecydowanie niższy poziom w porównaniu do obszaru całej gminy. Na wzrost liczby ludności w gminie ma wpływ dodatnie saldo migracji. Ze względu na bardzo bliskie położenie od Warszawy, gmina stanowi atrakcyjny osiedleńczo teren, ale mimo tego, na obszarze rewitalizacji stanowiącym teren należący do centrum miasta, widoczne jest niekorzystne kształtowanie się wskaźników obciążenia demograficznego. Może to wynikać z faktu, że konkurencyjnymi obszarami są tereny wiejskie, gdzie w stosunkowo bliskiej odległości od miasta istnieje także możliwość korzystania z walorów przyrody, czystego powietrza i spokoju od zgiełku miasta. Na obszarze rewitalizacji widoczne są także niekorzystne tendencje dotyczące ilości osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych. Brak znalezienia możliwości zatrudnienia może prowadzić do konieczności korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, a w dalszej kolejności do powstawania patologii społecznych, tj. nadużywania alkoholu czy przemocy w rodzinie. Ze względu na fakt, że obszar rewitalizacji znajduje się w bliskiej odległości od największego miasta w Polsce, istnieje większe ryzyko nasilenia się zagrożeń związanych z wpływem czynników odnoszących się do stylu życia – problemy ze zintegrowaniem się lokalnej społeczności czy wzrost przestępczości.

Istotny wpływ na sytuację gospodarczą i rynek pracy Gminy Góra Kalwaria ma jej lokalizacja w niewielkiej odległości od Warszawy. W Gminie Góra Kalwaria do najważniejszych pozarolniczych branż gospodarki należą: przetwórstwo w zakresie produkcji artykułów spożywczych, tekstylnych, chemicznych, farmaceutycznych, metalowych. Na obszarze rewitalizacji liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON jest zadowalająca i wyższa niż średnia dla całej gminy. Niepokojący jest jednak fakt dynamiki zmian w przypadku obszaru rewitalizacji. Liczba nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw (w tym także działalności gospodarczych osób fizycznych) na obszarze rewitalizacji jest mniejsza niż w przypadku średniej dla całej gminy. Biorąc pod uwagę fakt znaczenia obszaru dla całej gminy – są to tendencje niekorzystne. Jednak pozytywnym objawem w sferze gospodarczej jest niższy poziom liczby wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji w porównaniu do całej gminy.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, wyznaczony do rewitalizacji obszar powinien cechować się nie tylko szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, ale też musi mieć istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Z uwagi na to, że wyznaczony obszar jest głównym ośrodkiem gminy, dominują tutaj funkcje centrowe: publiczne, usługowe, handlowe, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne. Na obszarze znajdują się miejsca użyteczności publicznej, kościoły oraz infrastruktura edukacyjna, przemysłowa, apteki, samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, sklepy spożywcze, wielobranżowe, lokale usługowe, gastronomiczne, rekreacyjne.

Obszar rewitalizacji, który jest centrum miasta, powoduje gromadzenie się konfliktów rozwojowych i wielu sprzeczności, które prowadzą do degradacji technicznej oraz kryzysu społeczno-gospodarczego.

Na etapie tworzenia niniejszego dokumentu jest możliwość odniesienia zdiagnozowanych problemów do najważniejszego dokumentu strategicznego gminy, tj. do strategii rozwoju. Obowiązująca *Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Góra Kalwaria do 2030 roku* wykazywała, że słabymi stronami gminy są m.in.: niedostateczna dostępność w zakresie Internetu – połączeń odpowiadających rosnącym standardom i wymaganiom, duży udział dróg lokalnych wymagających remontów i modernizacji, trudności z rozwojem szeroko rozumianych, lokalnych wyspecjalizowanych usług wobec konkurencyjnej oferty stolicy, zmienność potencjałów, zwłaszcza na rynku pracy, w wyniku wysokiej mobilności ludności na obszarze gminy, wynikającej z położenia i powiązań funkcjonalnych.

Odpowiedzią na zdiagnozowane problemy jest szereg działań, które mają doprowadzić do stanu gminy opisanego w wizji Gminy Góra Kalwaria: „Miasto i Gmina Góra Kalwaria w 2030 roku jest gminą: gotową na zmiany, reagującą na wyzwania płynące z otoczenia i wnętrza gminy, wychodzącą naprzeciw potrzebom mieszkańców i lokalnej gospodarki, rozwijającą się w sposób zróżnicowany. To dobre miejsce do życia!”

Wyznaczony obszar rewitalizacji, z uwagi na najważniejsze znaczenie w rozwoju gminy, gromadzi największą liczbę sprzeczności i konfliktów rozwojowych, które prowadzą do kumulacji problemów społecznych oraz degradacji w sferze środowiskowej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i gospodarczej. Ponadto w związku z lokalizacją na tym terenie największej koncentracji substancji mieszkaniowej, obszar wykazuje znaczną kumulację negatywnych zjawisk prowadzących do marginalizacji społecznej jej mieszkańców, występowania patologii społecznych oraz niedostatecznej możliwości zaspokajania potrzeb w zakresie świadczonych usług.

Potencjały i zasoby obszaru rewitalizacji pokazują, iż obszar ten ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gminy, szczególnie w sferze społecznej, w której zidentyfikowano najwięcej problemów. Wszelkie działania rewitalizacyjne podjęte w celu zniwelowania negatywnych zjawisk kryzysowych na wyznaczonym obszarze będą oddziaływać na teren całej gminy, wpływając tym samym na poprawę jakości życia jej mieszkańców.

Spis map

Mapa 1 Położenie Gminy Góra Kalwaria na tle województwa mazowieckiego i powiatu piaseczyńskiego.....	5
Mapa 2 Podział Gminy Góra Kalwaria na jednostki strukturalne.....	8
Mapa 3 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	17
Mapa 4 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	19
Mapa 5 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	21
Mapa 6 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	23
Mapa 7 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	25
Mapa 8 Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie mazowieckim w 2023 roku.....	26
Mapa 9 Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Góra Kalwaria	28
Mapa 10 Obszar zagrożenia powodziowego na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	29
Mapa 11 Koncentracja negatywnych zjawisk we wszystkich sferach w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria – wskaźnik syntetyczny.....	36
Mapa 12 Granice wyznaczonego obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	38
Mapa 13 Lokalizacja obszaru rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego w Gminie Góra Kalwaria.....	40
Mapa 14 Granice wyznaczonego obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Góra Kalwaria	41
Mapa 15 Rozkład wartości wskaźnika „udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w % ludności ogółem” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	44
Mapa 16 Rozkład wartości wskaźnika „udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria	45
Mapa 17 Rozkład wartości wskaźnika „udział ludności w wieku poprodukcyjnym w % ludności ogółem” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	46
Mapa 18 Rozkład wartości wskaźnika „liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria	47
Mapa 19 Rozkład wartości wskaźnika „przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria	48
Mapa 20 Rozkład wartości wskaźnika „saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria	49
Mapa 21 Rozkład wartości wskaźnika „udział bezrobotnych zarejestrowanych w ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria	50
Mapa 22 Rozkład wartości wskaźnika „liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria	51
Mapa 23 Rozkład wartości wskaźnika „liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	52
Mapa 24 Rozkład wartości wskaźnika „liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	53

Mapa 25 Rozkład wartości wskaźnika „liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	54
Mapa 26 Rozkład wartości wskaźnika „liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	55
Mapa 27 Rozkład wartości wskaźnika „liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	56
Mapa 28 Rozkład wartości wskaźnika „liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria	57
Mapa 29 Rozkład wartości wskaźnika „liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria	58
Mapa 30 Rozkład wartości wskaźnika „liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych z rejestru REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	59
Mapa 31 Rozkład wartości wskaźnika „liczba nowo zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	60
Mapa 32 Rozkład wartości wskaźnika „ilość unieszkodliwionego azbestu w przeliczeniu na 1 mieszkańca” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Góra Kalwaria.....	61

Spis schematów

Schemat 1 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Góra Kalwaria	15
---	----

Spis tabel

Tabela 1 Zestawienie podstawowych danych dotyczących jednostek strukturalnych Gminy Góra Kalwaria (stan na koniec 2023 roku)	9
Tabela 2 Wskaźniki obrazujące sytuację na terenie Gminy Góra Kalwaria w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.....	12
Tabela 3 Potencjały lokalne w podziale na jednostki referencyjne Gminy Góra Kalwaria	30
Tabela 4 Analiza ilościowa – zestawienie wskaźników dla obszaru rewitalizacji i Gminy Góra Kalwaria (dane za 2023 rok).....	42
Tabela 5 Analiza jakościowa – charakterystyka negatywnych zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej na wyznaczonym obszarze rewitalizacji ...	62

Załącznik 1. Matryca ze wskaźnikami przedstawiającymi stan kryzysowy na terenie poszczególnych jednostek referencyjnych w Gminie Góra Kalwaria